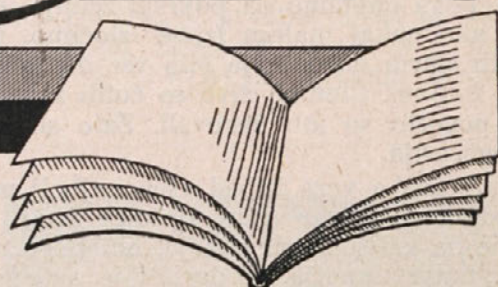

CVETJE

XLVII.
LJUBLJANA

1930-II.
FEBRUAR

P. KRIZOSTOM:

Lurški zvonovi.

Lurški zvonovi zvonijo.
Jezusa časte
z božjo Materjo Marijo
Tožne pesmice hite
v nebeško smer.
Lučke verniki v rokah tiščijo
in romajo v tihi večer . . .

Sredi pojoče procesije
Jezus dobrotljivi gre.
Blagoslavlja ovce svoje
skozi žarke rožnate.
Mati lurška mu ob strani hodi.
K trpečim ga otrokom vodi.

Vsi se mu globoko klanjajo.
Z rožnimi venci pozvanjajo
in kličejo Marijo v solzne oči.

Mati se zazre proseče v Sina:
„Jezus, zmanjkalo je vina!“

Jezus dviga roke v tihi večer:
„Vstani, sin moj dragi!
Pojdi v miru, draga moja hčer!“

Lurški zvonovi zvonijo.
V jasno noč zvone.
Jezusa časte
z našo Materjo Marijo.

Viri božje milosti.

2. Sveta maša.

Vsa mogoča verstva najdemo na površju zemlje. Pristaši vseh teh raznih ver, ako nekaj malega izjem izločimo, poznajo daritve. Pri nekaterih starih narodih je bilo vse družabno življenje naravnost prepleteno z njimi. Čimbolj živo so čutili zavest, da so odvisni od Boga, tembolj pogosto so mu darovali. Zato smemo trditi, da je daritev središče bogočastja.

Kakor pa je krščanska vera izmed vseh najbolj popolna in edino prava, ker je razodeta od Boga, večne Resnice same, zato mora tudi daritev, ki se daruje na krščanskem oltarju, biti Bogu najdopadljivejša, najbolj skrivnostna, najvzvišenejša. Ta daritev je sveta maša. Jezus Kristus, Sin božji, se pod podobama kruha in vina daruje svojemu nebeškemu Očetu in mu na skrivnosten način predločuje svoje bridkosti, ki jih je preстал, ko je na Kalvariji visel med neбом in zemljo razpet na lesu križa — v zadoščenje za grehe človeškega rodu.

Prvi kristjani za to daritev nove zaveze niso imeli določnega imena. Zaznamovali so jo na razne načine s tem, da so jo imenovali lomljenje kruha, Gospodova večerja, zakrament, darovanje itd. Od 6. in 7. stoletja naprej pa se je v zapadni Cerkvi udomačilo ime: maša. Latinski izraz missa znači v tem slučaju isto, kakor dimissio, kar pomeni odpustitev. Tako na vzhodu, kakor na zapadu so delili sv. mašo v dva dela: maša katehumenov in maša vernikov. Prva je minila po pridigi. Tedaj se je dijakon obrnil k ljudstvu in pozval katehumene, to je tiste, ki so se na sv. krst šele pripravljali, naj se odstranijo. Zakaj prava maša se je imela pričeti; oni pa ji niso smeli prisostvovati, ker v verskih skrivnostih še niso bili poučeni. Verniki pa so morali vztrajati in nihče ni smel poprej oditi, dokler jim dijakon po končanem najsvetejšem dejanju ni napovedal razhoda. — Torej začetek skrivnostne daritve, kakor tudi njen konec, sta bila napovedana z besedami: *Ite missa est*. Pojdite maša je. Zato so verniki za celo sveto opravilo začeli rabiti izraz missa — maša.

„To delajte v moj spomin!“ To, kar sem jaz storil; spreminjajte kruh v moje Telo in vino v mojo Kri! Tako je naročil Jezus Kristus apostolom pri zadnji večerji. Gotovo so apostoli naročilo svojega Učenika z velikim spoštovanjem izvrševali. Toda — kako? Kakšen je bil obred tega najsvetejšega opravila za časa apostolov in v neposrednih desetletjih za njimi, ne moremo natančno ugotoviti. Sklepati pa smemo, da je bila zelo ozka notranja zveza med tedanjim obredom sv. maše in med obredom, katerega so se posluževali Izraelci, ko so jedli velikonočno jagnje. Zakaj Kristus je postavil daritev nove zaveze tedaj, ko je z dvanajsterimi jedel velikonočno jagnje pri zadnji večerji. In samo po sebi se razume, da se je pri tej slovesnosti držal izraelskega obreda. Apostoli so pa tako, kakor so od Gospoda sprejeli, sami opravljali in tudi drugim izročili.

Še-le modrijan in mučenec sv. Justin nam v svojem prvem zagovoru, ki ga je spisal v Rimu okoli 155. l., bolj natančno opisuje obred sv. maše v prvi krščanski dobi. Naštevata sledeče dele: 1. Branje iz knjig stare in nove zaveze. 2. Pridiga. 3. Splošna molitev vernikov. 4. Poljub miru. 5. Darovanje kruha in vina. 6. Evharistična molitev, med katero

se je izvršilo spremenjenje kruha in vina v Jezusovo Telo in Kri. 7. Razdelitev sv. obhajila, katero so tudi bolnikom diakoni nesli na dom.

V glavnem se je po tem sporedu vršila sv. maša po vseh krščanskih občinah 2. in 3. stoletja. Škofom pa je bilo na prosto dano, da so smeli med te dele kake nove molitve vstaviti in stare skrajšati ali po potrebi spremeniti. Zato se je prvotni obred po raznih cerkvenih pokrajinah različno razvijal. Zlasti na vzhodu se je pokazala bujna mnogovrstnost. Koncem 4. stoletja moremo tamkaj zaznamovati tri

Lurška Mati Božja.

glavne oblike mašnih obredov. Po mestih, kjer so stolovali veliki vzhodni patrijarhi, jih smemo imenovati: antijohijski, aleksandrijski in carigrajski obred. Posebno zadnji je za nas zanimiv, ker se ga v svojem narodnem jeziku poslužujejo pravoslavni Slovani. Kakor rečeno so to glavne oblike, od katerih so se posamezne škofije oddaljile in si tako ustvarile svoj mašni obred; vendar se pa od gori označenih le v malenkostih razlikujejo, tako da jih še vedno lahko prištevamo k tej ali oni izmed omenjenih skupin.

Na zapadu sta se udomačila dva obreda. Prvi galikanski, ki se je začel v severni Italiji ter se razširil po Franciji in Spaniji. V vsaki deželi se je malo drugače razvil in dobil tudi svoje posebno ime. V Italiji se je imenoval milanski ali obred sv. Ambrozija, na Francoskem galikanski in na Španskem mozarabski. Ker je bila pa v Rimu mati in glava vseh cerkva, zato so se tudi vse druge zapadne cerkve rade po njej ravnale. Osvojile so si druga za drugo rimski mašni obred, ki je polagoma v vsej zapadni Cerkvi prišel v navado; oni starejši pa so se ohranili samo še kot stare častitljive verske svetinje.

Ker se v naših krajih služba božja opravlja po rimskem obredu, je gotovo ta za nas najbolj važen. Toda o njegovem postanku in razvoju do 4. stoletja ni mogoče kaj dosti gotovega povedati. Na podlagi omenjenega Justinovega opisa smemo sklepati, da se je prvotno sv. maša v rimski cerkvi popolnoma ujemala z obredom vzhodnih cerkva in to ne samo v bistvenih, marveč tudi v nebistvenih delih.

Ko je za časa prvega krščanskega rimskega cesarja Cerkev zadočila prostost, se je zunanji sijaj njenega bogočastja zelo povečal, dolge molitve pa so se precej okrajšale. Na mesto grškega jezika, ki je bil do tedaj v navadi, je stopil latinski jezik. V cerkveno leto so se sprejeli razni novi prazniki, kar je tudi močno vplivalo na razvoj mašnega obreda. Ravno v tem pa se je pokazala velika razlika med rimskim obredom in onim vzhodnih cerkva. Dočim so v Rimu v zmislu praznika, ki so ga obhajali, spreminjali mašne molitve, samo evharistična molitev ali kánon je ostala stalna, pa na vzhodu o kaki premenjavi niso hoteli ničesar slišati. Vse molitve so ostale stalne, nespremenljive, pa naj je bil praznik tak ali tak, naj je predočeval to ali ono skrivnost.

Razni papeži so od časa do časa uveljavili kake manjše spremembe. Vendar pa kánon, to je nespremenljivi del sv. maše od predglasja do zauživanja, po svoji jedrnatosti sestavi kaže zelo visoko starost. Tudi njegov miselni red je ravno tak, kakor je bil v najstarejših obredih.

Naj sledi še kratek pregled tega obreda. Ko pride mašnik k oltarju, moli pred stopnjicami globoko sklonjen očitno izpoved in prosi odpuščanja za svoje grehe. Vstop ga opozori na pomen dotičnega godu. Zavedaje se svoje grešnosti kliče: Gospod, usmili se! — Kyrie eleison, ki preide v mogočno hvalnico Slava. Po zbirni molitvi sledi list in evangelij. Ob nedeljah in večjih praznikih se moli tudi Vera. Pri darovanju daruje mašnik kruh in vino, ki se ima spremeniti v Telo in Kri Gospodovo. Nato se obrne k vernikom in jih pozove k pobožnosti rekoč: Molite bratje. Sledi tiha molitev, ki prehaja v predglasje, katero se konča s trikratnim svet. Blizajo se najsvetejši trenutki. Med raznimi molitvami sledi spomin živih, prošnja do svetnikov, spreminjevanje in povzdigovanje. Po mnogih drugih prošnjah prosi v spominu mrtvih tudi za rajne. Z velikim zaupanjem moli Oče naš in Jagnje božje; trkaje se na prsi kliče: Gospod, nisem vreden — — — Kljub temu pa zaužije sv. obhajilo, zanašajoč se na božje usmiljenje in ljubezen. V poobhajilnih molitvah se Bogu zahvali za prejete milosti. Po *Ite missa est* podeli blagoslov, prebere še zadnji evangelij in najsvetejše opravilo je končano.

Sv. Frančišek, seraf v človeški podobi.

2. Na Boga je rad mislil.

Prva posledica Frančiškove božje ljubezni je bila ta, da je na Boga rad mislil. Odkar se je bil posvetil bogoljubnemu življenju, je bil Bog začetek, središče in cilj vseh njegovih misli in želja. Koderkoli je hodil in kjerkoli se je nahajal, povsod je imel Boga pred očmi. Vsaka najmanjša stvarca, na primer cvetka ob potu in črviček v prahu, vse ga je spominjalo na Boga ter mu oznanjevalo njegovo vsemogočnost, dobroto in ljubezen. Sonce s svojim bleskom in sijajem mu je bilo podoba božjega veličanstva in božjih popolnosti. Zemlja je spoštoval kot svojo mater, ker je Bog iz nje naredil prvega človeka in ker dobivamo od nje svojo hrano in druge življenske potrebe. Voda mu je bila znak čistosti, ker smo si z njo pri sv. krstu očistili svojo dušo in z njo si čistimo tudi svoje telo, svojo obleko in druge stvari. Ovce in jagnjeta so ga spominjala na Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Ob pogledu na golobe se je spominjal na Sv. Duha, ki se je prikazal v podobi goloba. Ptčki s svojim petjem in žvrgolenjem so ga navduševali k čiščenju in hvali Boga. Kadar je zagledal kako cerkev ali kak križ ali pa slišal govoriti o božjih rečeh, takoj je bil zamaknjen v Boga. Tako je bil res neprestano združen z Bogom. Nanj je mislil in z njim se je pogovarjal doma in na poti, med delom in počitkom, v trpljenju in veselju. Sam je nekoč priznal svojim tovarišem, da je vsepovsod našel Boga.

Vsaj nekoliko bi morali tudi mi posnemati sv. Frančiška ter večkrat misliti na Boga. Kakor se prijatelj rad in večkrat spominja svojega prijatelja, tako se moramo tudi mi spominjati svojega največjega in najboljšega prijatelja, namreč svojega nebeškega Očeta. Dovolj imamo vzrokov, da to storimo. Pomislimo le, koliko dobrot nam je ljubi Bog že izkazal in koliko nam jih še vedno izkazuje! Ustvaril nas je, ohranja nas ter nam deli vse potrebno za življenje. Nam v prid je ustvaril luč, toploto, zrak, ogenj, vodo, rastline, drevesa in živali. Nam v prid je nakopičil pod zemljo različne rudnine ter ustvaril električno moč in druge prirodne sile. Vse to in še marsikaj drugega je storil ljubi Bog, da nas je preskrbel s hrano, pijačo in obleko.

Kako ljubezniv in dobrotljiv je vendar ljubi Bog do nas! Ali ni potem naša sveta dolžnost, da se ga pogosto spominjamo in večkrat s hvalečnim srcem nanj mislimo? Če tega ne storimo, smo zelo ne-hvaležni do Boga. Ah, kako smo lahkomišljeni in nespametni! Na sto in sto stvari mislimo vsak dan, na Boga pa se tako redkokdaj spomnimo. In vendar bi morali zlasti na Boga največkrat misliti.

Bog je vsepovsod pri nas, da, mi smo celo v Bogu, kakor se izraža Dejanje apostolov: „Bog ni daleč. od nas. V njem živimo, se gibljemo in smo“ (Dej. ap. 17, 27). Če imamo v svojem srcu količkaj ljubezni do Boga in količkaj hvaležnega čuta do svojega največjega dobrotnika, potem bomo našli čez dan dovolj priložnosti, da mu izrazimo svojo vero, svoje zaupanje in svojo ljubezen. To moramo storiti zlasti vsako jutro in vsak večer. Zjutraj zato, da začnemo vsak dan z Bogom in mu posvetimo vsa svoja opravila čez dan, zvečer pa zato, da z Bogom vsak dan končamo ter se zahvalimo za vse dušne in telesne dobrote, ki smo jih čez dan prejeli iz njegovih rok.

3. Bogu je bil brezpogojno udan.

Nadaljnja posledica Frančiškove ljubezni do Boga je bila njegova popolna in brezpogojna udanost do njega. Bil je Bogu tako zvest in tako močno udan, da je bil pripravljen rajši umreti, kakor ga s kakim večjim grehom razžaliti. Greha se je tako zelo bal, da se je skrbno ogibal vsega, karkoli bi ga moglo zapeljati vanj. Zato je toliko molil in se toliko in tako strogo postil. V skušnjavah je skočil večkrat v mrzlo vodo, nekoč pa se je z golim telesom valjal celo po trnju, da je zadušil v sebi nečisto strast.

Kakor pa se je sam bal in ogibal greha, tako si je prizadeval tudi druge odvracati od njega. V srce ga je bolelo, kadar je videl, da se ljudje udajajo grehom in žalijo Boga. Zaradi grešnega življenja ljudi je bil tako žalosten, da je pogosto bridko jokal. Tudi je prepotoval parkrat svojo ožjo in širšo domovino ter povsod z veliko gorečnostjo pridigal o grehu ter skušal grešnike pripeljati zopet nazaj k Bogu. Pri vsem svojem apostolskem delovanju je imel le to pred očmi, kako bi pridobil ljudi za Boga ter jih navdušil za božjo ljubezen. Bil je zares zvest in udan služabnik božji. Sam je zvesto in udano služil svojemu Bogu, pa tudi druge je želel pridobiti za to službo.

O, da bi bili tudi mi tako zvesti in udani svojemu Bogu, kot je bil sv. Frančišek! Potem bi se pač bolj ogibali slehernega greha ter rajši vse pretrpeli, kakor da bi s kakim premišljenim grehom razžalili svojega nebeškega Očeta. Toda ah, mi smo Bogu tako malo zvesti in tako malo udani, da ga neštetokrat razžalimo ter si povrh tega svojih grehov ne vzamemo niti prav k srcu! To je očitni dokaz, da malo ali nič ne ljubimo Boga. Tisti namreč, ki se med seboj ljubijo, se izogibljejo vsega, s čemur bi drug drugega razžalili. Če torej Boga le količkaj ljubimo, potem ga ne smemo lahkomišljeno žaliti, temveč se moramo greha vestno ogibati. S tem bomo na najlepši način pokazali Bogu svojo ljubezen, zvestobo in udanost.

Obenem pa moramo tudi druge odvracati od greha. Kakor dober prijatelj ne trpi, da bi kdo njegovega prijatelja meni in tebi nič žalil ter mu krivico delal, tako moramo tudi mi vse storiti, kar je v naših močeh, da bomo vsaj nekoliko ovirali in preprečili različna razžaljenja božjega Veličanstva. Če resnično ljubimo Boga, kako še moremo ostati brezbrizni in ravnodušni, kadar vidimo in opazimo, da ljudje Boga preklinjajo, zaničujejo, onečaščajo in s svojimi grehi kruto žalijo? Kako moremo mirno gledati, da se božje in cerkvene zapovedi enostavno prezirajo ter kar tjavendan lahkomišlno prelamljajo? Kako moremo dopustiti, da se pravice Boga in Cerkve z nogami teptajo, da se mladina nemoteno in na debelo pohujšuje, da se sme po časopisih, gledališčih in z besedo proslavljati greh in zagovarjati upor proti Bogu? Če smo le količkaj Bogu udani in zvesti, potem je naša sveta dolžnost, da se za njegovo čast in njegove pravice vedno, povsod in hrabro potegujemo ter pokažemo svojo ljubezen tudi z besedo in dejanjem. Kadar bomo za Boga z veseljem delali, se junaško žrtvovali ter z navdušenjem trpeli, takrat bomo res zvesti in udani božji služabniki. Takrat bomo imeli sladko zavest, da ljubimo Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči.

Po pravici je sv. Frančišek zaslužil častni naslov serafinskega svetnika, saj je res ljubil Boga z veliko in gorečo ljubeznijo. Do te ljubezni pa se je povzpел na ta način, da je svoje srce popolnoma odtrgal od

sveta ter ga posvetil izključno le Bogu. Po isti poti moramo hoditi tudi mi, če hočemo kedaj resnično ljubiti Boga. Svoje srce moramo odtrgati od sveta in posvetnih stvari, kakor nas uči sv. Janez: „Ne ljubite sveta, niti tega, kar je na svetu. V tistem, ki ljubi svet, ni ljubezni do Očeta“ (1. Jan. 2, 15). Prava in resnična ljubezen, ki nas ne bo nikdar razočarala in zaradi katere se nam ne bo treba nikdar kesati, je ljubezen do Boga. Ta ljubezen nam bo osladila naše življenje na zemlji, v večnosti pa nas bo napolnila z brezmejno srečo, po besedah sv. Pavla, ki pravi: „Nobeno oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo in nobeno človeško srce ne občutilo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo“ (1. Kor. 2, 9).

P. ANGELIK:

Na globoko.

Zakaj verujejo samo preprosti ljudje?

Le globoka znanost vodi k Bogu.

Vsa veda polovična pa od Njega proč.

Weber.

Ce se ozremo nekoliko na tiste ljudi, ki pravijo, da ne verujejo, ali pa ki živijo tako, da lahko iz njih življenja spoznamo, da ne verujejo, tedaj vidimo, da je pretežna večina — vsaj 90 odstotkov — udana kakim strastem, katerim se ne marajo odpovedati in se radi tega raje odpovedo veri. Nihče izmed izobražencev dandanes ne dvomi, da se zemlja suče okoli solнца in ne narobe, kakor so bili ljudje skozi tisočletja prepričani. Ni sicer ta nauk do zadnjih potankosti jasen, vendar se na tej podlagi še najlažje dajo razložiti razna tozadevna vprašanja. Zato je edino pametno, da to verujemo. Ali je morda ta zvezdoslovni nauk bolje dokazan kakor istinitost krščanstva? Nikakor ne. Toda nekaj drugega je tu. Krščanstvo ali bolje rečeno katoliška vera ima poleg vere tudi razne zahteve na posameznika in ne trpi tu nobenih izjem. Kakor hitro bi eden ali drugi od tistih, ki so prepričani o resničnosti Kopernikovega zvezdnega sistema moral radi tega prenehati s krivičnim pridobivanjem premoženja, ali bi se moral odpovedati grešnemu razmerju itd. bi takoj on sam, kakor tudi časopisi, knjige in brošure vseh vrst začele s posmehovanjem Kopernika in našli bi nešteto razlogov, da bi zavrnili njegov nauk kot neutemeljen, nespameten itd. In to bi storili ne morda zato, ker ni dovolj dokazan, ampak zato ker bi jim bil neprijeten radi svojih zahtev. Samo to, da katoliška cerkev prepoveduje nečiste misli, ali zahteva odkritosrčnost v govorjenju, post itd. marsikomu zadostuje, da sovraži ves katoliški nauk.

Ostali — morda 10 odstotkov — v naših krščanskih pokrajinah pa ne verujejo vsled nevednosti ali vsled raznih predsodkov. Eden izmed teh je tudi tu omenjen, češ, zakaj verujejo samo preprosti ljudje? Seveda to ni res, vendar, ker se ta ugovor večkrat sliši, se hočemo danes nekoliko pri njem pomuditi.

Preprostost se običajno tako razume, da stoji v nasprotju z izobraženostjo. Na vprašanje, kdo je preprost in kdo izobražen je zelo težko odgovoriti. So ljudje, ki so zelo izobraženi, a obenem vendar silno preprosti. Nemogoče je tu določiti pravo mejo. Med izobražene običajno štejemo tiste ljudi, ki so obiskovali visoke šole in med priproste tiste,

ki jih niso. Vendar pa se zgodi, da ima preprost kmet več izobrazbe kakor gospod z visokošolsko izobrazbo. Ločiti moramo torej med takozvano srčno in šolsko izobrazbo. V našem ugovoru znači beseda „preprost“ tistega, ki nima šolske izobrazbe, in beseda „izobražen“ tistega, ki ima šolsko izobrazbo, bodisi da jo je pridobil v šolah ali sam zasebno.

Preprosti so torej tisti, ki nimajo šolske izobrazbe, ne morda radi tega, ker niso bili sposobni — so med njimi razumnejši kakor marsikateri izobraženi — ampak zato, ker niso imeli prilike, radi razmer v družini, uboštva itd. V svojem poklicu pa so pravi strokovnjaki in krivico bi jim delal, kdor bi mislil, da so neizobraženi, ker slučajno nimajo visokih šol.

Ti ljudje verujejo, ker jih je tako učila njihova mati in so jih tako učili v šoli. Vrh tega jim zdrav razum, ki ga imajo, pove, da povsod nihče ne more biti strokovnjak; pove jim, da znajo ločiti vero od duhovnika in da vedo, da je duhovnik tudi človek, ki lahko pade. Zato so preprosti ljudje v veritrdni in neomajni.

Globoko izobraženi vedo prav dobro, uprav zato, ker so dobro podkovani v svoji stroki, kako neizmeren je obseg vsake posamezne znanosti. Iz osebne skušnje vedo, da tipajo celo v lastni stroki po neznani deželi, vedo, da jim eno vprašanje, ki ga rešijo, odpre dvajset in še več novih. Globoko izobraženi vedo, da je znanost, katerakoli — tudi bogoslovna — tako obširna, da je posameznik niti ene same ne more povsem obvladati, kaj šele njih več. Dalje ko prodirajo v globino znanosti bolj so prepričani o resničnosti izreka starega grškega modrijana Sokrata: To vem, da nič ne vem; to se pravi, v primeri z nepregledno množico vprašanj, ki so še nerešena je človeško znanje, naj si je še tako globoko, vendar le prazen nič. In ker vse to vedo, zato so ponižni in so priprosti in verujejo. Kakor zase zahtevajo po vsej pravici, da drugi verujejo njihovim utemeljenim dokazom, enako tudi oni verujejo dokazom duhovnika. In ker so navajeni, da gredo vsaki stvari do dna, zato iščejo resnico ne na površini, ampak gredo na globoko, zato je njihova vera globoka.

In ker je resnica le ena, kakor je en Bog, zato globoko izobraženi vedno pridejo do resnice, do Boga in zato so največji, svetovnoznanilci, učenjaki bili globokoverni kakor otroci. Predaleč bi nas vodilo njih naštevaje — samo iz preteklega in sedanjega stoletja naštejemo okoli 180 svetovnoznanilcev globokovernih učenjakov — zato jih omenim tu le nekaj. Globokoverni so bili slavni astronomi Newton, Kopernik, Laplace. Newton je imel toliko spoštovanje pred božjo vsemočnostjo, da se je vselej odkril, kadar je izpregovoril besedo Bog. Globokoverni so bili fiziki: Volta, Ampere, Galvani; botanik Linne, kemika Liebig, Pasteur. Pasteur je dejal sam: „Uprav zato, ker sem mislil in študiral sem postal veren kakor Bretonec, in če bi bil še več mislil in študiral, bi postal veren, kakor Bretonka“. (Bretonci so znani kot najbolj globokoverni prebivalci severne Francije).

Sredi med preprostimi in globokoizobraženimi so takozvani polizobraženci. Leti imajo lahko visoke šole, ali pa tudi ne. Eno je gotovo, da so oni prepričani, da vse znajo, vse vedo, da ga ni človeka, ki bi smel imeti drugačno mnenje in če ga ima, tedaj je v njihovih očeh gotovo le priprost neizobražen človek. Med polizobraženci najdemo take, ki so v svoji stroki doma, glede vsega drugega pa popolnoma nevedni.

in tudi take, ki pravijo in mislijo, da so povsod podkovani, čeprav nikjer niso.

Svoje znanje o veri črpajo običajno iz dnevnega časopisa, kateremu slepo verujejo, za kako knjigo, s pomočjo katere bi se o tej ali oni stvari temeljito poučili, nimajo časa. Pridige so le za „priproste“ ljudi, zato jih ne hodijo poslušat. Vera je po njihovem mnenju le za stare ženske, izmislili pa so si jo duhovniki, ki jo sicer uče, pa sami ne živijo po njej. In ker so v časopisu brali, da verujejo samo preprosti ljudje, sami pa hočejo veljati za izobražene, zato tudi ne marajo verovati.

Radi priznavajo, da je treba za zobozdravnika, za krojača, za odvetnika, neka predizobrazba in sami v teh rečeh zaupajo le takim, ki se skažejo, da poznajo svojo stroko. Glede vere so pa bolj širokogrudni. Verujejo vse in vsakemu, ki jim kaj od vere govori. Le eno zahtevajo. Udrihati mora po cerkvi in duhovnikih in če ima ta predpogoj, potem je lahko prepričan, da bo v polizobražencih našel najhvaležnejše poslušavce in poslušavke.

Iz povedanega je razvidno tole: Vero imajo, in sicer običajno globoko vero preprosti in globoko izobraženi ljudje. Prve vodi zdrav razum, druge njihovo temeljito mišljenje, da ne sodijo in ne zavračajo stvari, katerih temeljito ne poznajo. Tisti, ki ne verujejo pa so polizobraženci... Pot do vere jim zapirajo ali nedovoljene strasti ali nevednost ali predsodki. Manjka jim volja, da bi te ovire odstranili, ker je življenje brez vere vsekakor komodnejše, kot življenje po veri...

P. MODEST:

Po Frančiškovih stopinjah.

II. Vse za bližnjega.

O d časa do časa je p. Lin potrkal tudi na vrata bogatih meščanov. Razlike med posedujočimi in nemaniči ni poznal. Ali, da se bolje izrazimo, prav dobro je vedel za njo: k prvim se je zatekel, da je svojo vrečo napolnil, k drugim pa, da jo je izpraznil.

Kljub temu so ga na „desnem“ bregu zelo visoko spoštovali. Z dobrohotno naklonjenostjo so ga sprejeli, kadarkoli in kjerkoli se je prikazal. Zakaj njegova preprosta beseda, prešinjena bratovske ljubezni in usmiljenja, je ravnotako hladila razpaljene dušne bolesti, kakor je njegova radodarna roka lajšala telesno pomanjkanje.

Večkrat so ga imovitejše družine povabile na obed. Ni se bilo bati, da bi ga bilo treba dolgo prositi. Le tedaj je vabilo odklonil, če so ga zadrževale važne dolžnosti; drugače pa se je vselej rad odzval in je prišel z nekakim nasmeškom, kakor človek, ki se že naprej veseli dobrega kosila. Ko so mu nosili na mizo, se ni nikdar branil, nikdar zahvaljujoč se odklanjal. Svoj krožnik juhe je mirno použil. Ko je nato zagledal pred seboj še kako lepo dišečo pečenko, ali kak okusen zrezek, se je za trenotek stemnilo njegovo obličje.

„Oprostite,“ je nenadoma spregovoril, „danes mi ni nič kaj dobro!“

„Ah, ubogi p. Lin!“ so ga pomilovali. „Če je tako, potem se nič ne obotavljajte!“

No, obotavljal se p. Lin ni. Izvlekel je iz žepa nekaj zmečkanega papirja, ga razprostrl po mizi, skrbno zavil podarjene dobrote in zavitek je izginil v njegovem širokem žepu.

Včasi si je znal tudi drugače pomagati. Med obedom se je prav živahno razgovarjal s svojim sosedom, pri tem pa nalagal na svoj krožnik vedno več jedi. Ko je bil zvrhano naložil, se je nenadoma zavedel in vzdihnil v veliki zadregi:

„Glejte no, kako sem raztresen! Ko bi toliko pojedel, bi mi gotovo škodovalo.“

Nato je nekaj malega zaužil, vse drugo je pa zopet izginilo v globokih žepih, kjer se je znašlo tudi več kosov kruha in vsakovrstnega sadja. Kadar je bil p. Lin povabljen na kosilo, je nosil svoj želodec takorekoč v žepih. — Pogosto so bili obiski p. Lina čisto kratki. Prišel je, ne da bi ga bili vabili, samo zato, da spregovori nekaj besedi, da pozdravi prijatelje ali znance.

„Dobrodošel p. Lin, dobrodošel! Kako lepo, da se vendar zopet enkrat pri nas oglasite!“ so ga radostno pozdravili. Ponudili so mu kozarec vina. „Le pokusite, po tem vam ne bo slabo; je one posebne vrste, saj veste — — —“

In p. Lin se je zadovoljno smehljaj in hvaležno sprejel. Nikdar ni kakega daru odklonil. Varno je prislonil kozarec na ustnice in pokusil dobro kapljico; z očmi in z jezikom pa je dal znamenje, kako mu prija in kako se je veseli. Toda takoj se je iz tajnega skrivališča prikazala steklenica, ki je sprejela vaše sladko tekočino in izginila je zopet, kdo ve kam.

Drugikrat se je moglo zgoditi, da mu je ta ali oni prijatelj ponudil vina, pa je brž odgovoril: „Hvala, ne, danes mi ni zanj!“ Da bi pa prijatelja ne razžalil, češ da ne mara njegovih dobrot, je hitro dostavil: „Ako bi mi pa mesto tega hoteli dati nekaj olja, bi mi izkazali svojo veliko naklonjenost.“ Še ni izrekel zadnje besede in že je ponujal nagovorjenemu steklenico za olje; prepričan je bil namreč, da mu prošnja ne bo odbita. Ni se motil; do vrha napolnjeno steklenico so mu izročili in on je bolj tekkel, kakor pa šel k svojim siromakom.

Mislim, da mi ni treba še posebej poudarjati, da je p. Lin povsod mislil na bedne in zapuščene z „drugega brega“. Karkoli je pri dobrih ljudeh nabral: hrano, pijačo, obleko itd., to je razdelil med tiste, ki so bili najbolj potrebni. Tudi doma, v samostanu, se je večkrat odrekel kosilu, samo da je mogel nasititi lačne sirote.

Posrečilo se mu je osvojiti neki majhen prostor na samostanski kašči; spremenil ga je hitro v skladišče za starino. Tu sem je nanosil vsemogoče reči: obnošene obleke, staro perilo, obrabljene konjske plahte, zavržene čepice in klobuke. Kadar je kje zapazil pomanjkanje teh reči, tedaj je radostnega srca praznil svoje skladišče. Še eno leto po njegovi smrti so bratje našli tu ali tam kak kos obleke, nad katero so se spodtikali in se spraševali: „Kako pride to semkaj?“ Pa spomnili so se na dobrega p. Lina in so ga blagovali.

In vendar — kako je mogel nakopičiti te zaloge?

Bog sam ve; prava uganka je odgovor na to vprašanje; celo njegovim najbližjim je bilo to vedno nekaka skrivnost. Prijatelji in dobrotniki so mu gotovo največ naklonili. Saj jih je pa tudi znal zvito ujeti v svoje mreže! Sobratje so ga marsikaterikrat videli hoditi gori in doli po hodniku pred zakristijo samostanske cerkve s kakim lepo oblečenim gospodom. Med neprisiljeno ljubeznivim pogovorom je nenadoma obstal, obrnil svoje misli in besede na popolnoma druge predmete in s čisto spremenjenim glasom je dokazoval svojemu spremljevalcu:

„Ah, ah, glejte vendar, ali tega madeža na suknji še niste opazili? na kako vidnem mestu vam je tukaj molj izjedel plašč? obleka vam gotovo mora biti preozka, ker je tam-le po šivu tako široko počila! To se ne spodobi za tako imenitnega gospoda kakor ste vi. Take suknje ne smete več nositi!“ — — —

Ker so bili ti vse graje vredni nedostatki navadno na takem mestu, da jih lastnik suknje ni mogel videti, ni kazalo drugega, kakor da se kratkomalo sleče in si škodo ogleda — — — Zaman! Zakaj p. Lin ni držal križem rok. Ko je videl, da njegov gost slači suknjo, mu je dvorljivo priskočil na pomoč. Ko pa je bil plen v njegovih rokah, tedaj si ni še-le pomišljal, kaj mu je storiti, marveč je odbežal po stopnjicah navzgor tako hitro, da se je komaj še utegnil kratko zahvaliti.

Presenečeni gospod je debelo gledal za njim. Ker je pa slutil, kam bo romala njegova suknja, ni zameril; zamahnil je z roko in se od srca nasmejal rekoč: „No, nič bolj enostavno kakor to! Dobro me je potegnili!“

Včasih se je potepala okoli samostana in cerkve Marijinega Označenja cela kopica lačnih, raztrganih, bledoličnih otrok. Do petdeset ali šestdeset se jih je nabralo ne samo iz predmestja, marveč iz cele bližnje in daljnje okolice. Plazili so se po hodnikih okoli zakristije in željno pričakovali p. Lina. Tudi značilnih podob malopridnežev ni manjkalo med njimi. Pa vendar je izjavil samostanski predstojnik: „Verjemite ali ne, najmanjše reči nam ni nikoli zmanjkalo.“

Ko se je p. Lin končno le prikazal od te ali one strani, so ga vsi obkolili in zrlili vanj s prosečimi očmi. Koliko je bilo ljubezni in hvaležnosti v teh pogledih! Ni čuda, da je usmiljenje popolnoma nadvladalo dobrosrčnega p. Lina; razdelil je iz svoje „zakladnice“ vse — prav vse. Ko mu je pošla zaloga, je segel tudi po samostanski imovini; karkoli je dosegel mu je bilo prav: kruh, mast, olje, obleka, drva — — — vse je razdal v svoji brezmejni ljubezni.

(Dalje prihodnjič.)

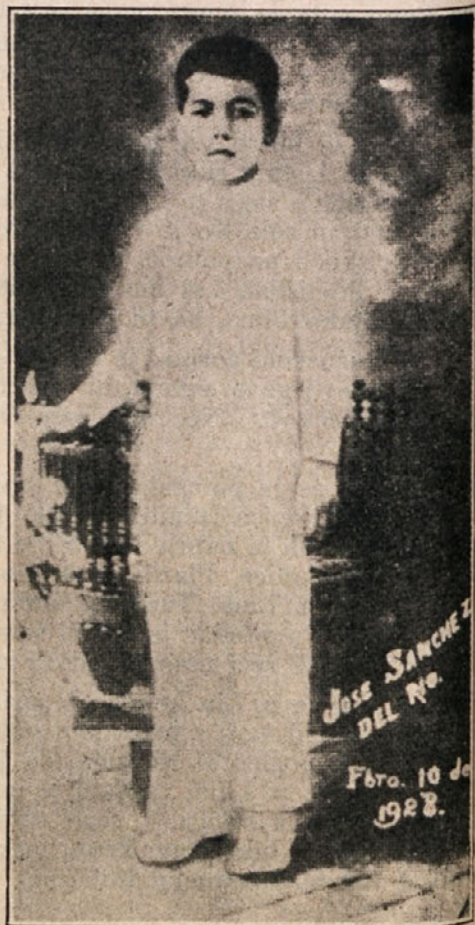
Cujte, kaj pravi sv. Frančišek Saleški tistim, ki se jim mudi v zakon: „Ne prenašli se. Kajti ko si se enkrat vkrcal na zakonsko ladjo, je kesanje prepozno. Zakon je red, v katerem je treba že pred letom poskušnje obljubo narediti. Ko bi obljuba sledila šele po dovršenem letu poskušnje, kakor v redovih, bi se jih večina skesala.“

Mehiški Tarzicij.

Komu ni znana ljubka zgodba o starokrščanskem evharističnem mučencu sv. Tarziciju. Mučeniški smrti zapisane je bilo treba pokrepčati za zadnji boj. A kdo naj jim nese Kruha močnih? Akolit, mašni strežnik Tarzicij se javi. Saj res, on bo najbolj pripraven za to. Kdo naj v njem, morda še otroku, samo sluti svečeniškega bogonosca? A menda je preskrbno in preljubeče stiskal k sebi zapupani zaklad, ter s tem nevede in nehote vzbudil pozornost prežečih paganov. Ustavili so ga in silili vanj, naj pokaže, kaj skriva. Takoj mu je moralo biti jasno, da ima le dvojce na izbiro, ali žrtvovati zaklad, ali lastno življenje. Niti za trenutek ni kolebal kaj. Samo preko mojega trupla boste prišli do mojega zaklada. Tako se je zgodilo.

Človeku naše zaječe dobe glede vere, se ta mična zgodba zdi le pesniška legenda brez zgodovinske podlage. Češ, odkod otroku, ali če že hočete mlečnemu fantu, to junaštvo, pred katerim mora vstrepetati bradat mož železne volje in jeklenih živcev? Pravite, da od presv. Evharistije. Toda ali nimamo tudi danes takih nežnih cvetov, ki jih pogosto gledamo pri angeljski mizi, a o kakem izrednem junaštvu pri njih ni dosti opaziti. Če jim malo krvi izpod kože pogleda, zajokajo kakor drugi. Kaj šele, ko bi jim šlo za življenje!

Jaz o zgodovinskem jedru Tarzicijeve zgodbe nisem nikoli dvomil. Saj ni edina te vrste. Starokrščanska mučeniška doba nam jih nudi vse polno, zgodovinsko še bolj podprtih kot je ta. Kdor pozna nadzemske silo krvavo preganjane vere, se temu ne bo čudil. Ona napravi iz otrok junake, ki se ne strašijo mučeniške smrti, četudi v navadnem življenju preblede in zajokajo, ko opazijo kri. Priznam pa, da so se mi take krvave zgodbe doslej zdele zmes zgodovine in legende, resnice in pesniškega nakitja. Danes ne dvomim več, da so mnoge ne samo v svojem jedru, temveč tudi v svojih podrobnostih resnične. Da je med njimi bržkone tudi Tarzicijeva, nam priča zadnje mehiško preganjanje, ki se je vršilo takorekoč pred našimi očmi. Ta krvava doba mehiške cerkve nam je dala več Tarzicijev, ki so v junaški borbi in mučeniški smrti za vero

Mehiški Tarzicij kot prvoobhajanec.

vredni vrstniki starokrščanskega evharističnega mučenca in njih mučenstvo z vsemi občudovanja vrednimi okolnostmi dokazano. Enega njih vam tu predstavljamo in ga hočemo podrobneje opisati.

To je José Sanches del Rio, iz Sahuayo. Imel je malo nad trinajst let, ko se je javil za vojsko proti Callesovim krvnikom. Ponovno je kar na svojo roko pisal poveljniku vstašev za svobodo vere in cerkve, Prudenciju Mendoza, ter ga prosil, naj ga sprejme med Kristusove vojake. Ker ni bilo zaželenega odgovora in je slutil zakaj ga ni, saj ni prikrival svoje starosti, je zadnji prošnji dostavil, da če ga smatra za orožje prešibkega, naj ga sprejme v kako upravno službo pri kadru. Otroško naivno mu je opisal, za kaj vse bi bil vendar sposoben, kakor n. pr. da bi na konje pazil, ali pri kuhinji pomagal. Dostavil je še, da zna fižol kuhati.

Poveljniku je imponiralo njegovo junaško navdušenje za sveto stvar, združeno z otroško naivnostjo. Pisal mu je, da ga sprejme ne samo za službo pri kadru, ampak za fronto. Sedaj je šele materi razodel svojo namero. Razume se, da mu je ona spričo njegove mladosti na vse načine branila. A ni nič pomagalo. Junaško se ji je odrezal: „Mama, nikoli več ne bom imel tako lahke prilike si priboriti nebes, kot jo imam sedaj.“ Z veseljem je odhitel na fronto, kjer so ga takoj prekrstili v Tarzicija. Dali so mu lastnega konja in potrebno orožje. Ponosno je jezdil zraven poveljnika sovražniku nasproti.

Bilo je 6. febr. 1928. Vladna vojska je bila vstašem tik za petami. Naenkrat se poveljnikov konj zgrudi, od krogle zadet. Naš Tarzicij, videč, da se poveljniku samemu ni ničesar zgodilo, skoči s konja in pravi hladnokrvno: „Gospod general, evo vam mojega konja! Rešite se, vi ste potrebni, četudi mene ubijejo!“ Po teh besedah je planil v grmovje in začel streljati na zasledujočega sovražnika. Ko je izstrelil zadnji naboj, je obrnil puško, da se z njenim kopitom navali na sovraga in mu razbije glavo, kakor se je krepko sam izrazil. Vladne čete so ga ujele in vlekle h komandantu.

„Tu sem,“ je neustrašeno izjavil, „ker mi je zmanjkalo municije. A udam se ne!“

Vojaki so se pripravljali, da ga ustrele. Generalu je pa njegov nastop tako imponiral, da je to zabranil in mu ponudil sprejem v vladno armado.

„Rajši umrjem,“ se brez pomisleka odreže, „ker sovražim preganjavsko vlado. Ona je moja sovražnica. Ustrelite me!“

Kot ujetnika so ga zaprli v mestu Cotija. Še isti dan je pisal svoji materi sledeče pismo:

Cotija (Mich) 6. febr. 1928.

Draga moja mama!

V današnji bitki sem bil ujet. Ne bo dolgo, ko bom moral umreti. Pa kaj zato, mama. Udaj se v voljo božjo. Srečen sem, da bom moral umreti, ker bom umrl za Boga. Ne žaluj za menoj, mama, ker edino če na to mislim, postanem žalosten. Povej mojim starejšim bratom, naj slede zgledu, ki jim ga je dal njih mlajši bratec. Naj Ti bo sveta volja božja. Bodi dobra in pošlji mi svoj in očetov blagoslov. Spominjaj se me in povej drugim, kako in kaj je z menoj. Sprejmi prisrčni pozdrav svojega sina, ki te ljubi in želi, da bi te pred smrtjo šen enkrat videl.“

Jose Sanches del Rio.

(Konec prihodnjič.)

Na potih brezdomca.

Povest delavca.

II.

Čez dva dni se je odločil. V Nürnberg grem. V staroslavno mesto, ki je o njem že toliko slišal, že toliko bral. Tudi njegova organizacija je potrebovala ondi mladega človeka, ki bi se udejstvova med mlajšimi delavci. Delo njegove stroke se bo tudi dobilo.

Ko je svoj sklep povedal družini, kjer je stanoval, so bili vsi od prvega do zadnjega užaloščeni. Tekom leta so ga vzljubili. Četudi ne visoko izobražen, je bil dokaj načitan in prepotoval je mnogo sveta, pri vsem tem pa je ohranil skromnost, ki je baš pri ljudeh teh krogov nekaj nenavadnega. Zlasti ga je vzljubila najmlajša hčerka Trudi, šivilja. Za učenje je bila premalo nadarjena in tudi preslabotna. Med vojno in prva leta po vojni je niso mogli dati v kak dekliski zavod, radi pomanjkanja sredstev in tako si je sama zaželela da postane šivilja. Silno nežnega občutja in izbranega okusa je dala vsem svojim stvarjem nek poseben poudarek, vse kar je izdelala prav do posameznega kosa perila, je bilo tako skrbno izdelano, da je kmalu zaslovela kot izborna šivan-karica. Zasanjala si je takole ob delu, ko je slonela nad morjem bele tkanine, batista, šifona, finega platna, svile, svojo lastno delavnico, vmes pa so se nehote vpletale misli in spovračale k zastavnemu tihemu in resnemu delavcu — Blažu Vidoniju.

In sedaj naj vse to ugasne! Kar čez noč! Ali sme? Zakaj, ravno njej? Njeni sestri sta dve poročeni, tretja je uradnica, in ona naj ostane kar doma, samo doma. Ne, ne! In vso dolgo noč je prejokala od zadržane, skrite bolečine. Sama ni vedela, kako globoko so jo sanje prevzele. Ali naj govori, ali naj pove, ali naj razodene materi? O, tega ne! Ponos meščanke se je v njej uprl — rajše trpim, če še tako trpim — tega pa nikoli ne.

In vendar se ni mogla premagati, da bi proti koncu tedna, ko se je približal dan Blaževega odhoda, ne sešila nekaj prav posebno finega perila, nekaj robcev in vanje je dala vtikati svoje deklisko ime: Trudi. To je vložila, tako da nihče ni vedel, med njegovo ostalo perilo in vmes so kapale njene solze in rosile njegovo obleko...

Toda Blaž Vidoni vsega tega ni videl in ni vedel. Morda tudi ni hotel vedeti. Zakaj tudi v njem je bil ponos, ki se je branil vsega, kar-koli bi utegnilo imeti le videz neenakovrednosti. Tako morda namenoma ni vsega tega videl, in namenoma ni vrnil pritiska Trudine roke, ki se mu je voljna prožila v slovo. Tako je Blaž prešel prvi kamen spodtike, ki bi ga lahko na njegovega življenja potu zaustavil kar od početka.

III.

Na vlaku. Četrty razred si je vzel Blaž, nekoliko da je varčeval, nekaj, da je bil med svojimi, ne povsem do Nürnberga, ker je kanil preje še izstopiti, kje sam ni vedel, ampak to je bil od nekaj njegov način potovanja, prepustiti se slučaju, nepredvidenim okolnostim. Ljubil je igračkanje z usodo z življenjem, z bodočnostjo.

Ko se železnica izviije iz objema visokih dimnikov in nešteti to-varen, ko pribobni preko mogočnega kolinskega mostu, in se globoko

pod visokimi oboki mostu blesketa Ren, postane pokrajina vsa drugačna. Sivina neba se izpremeni v sinjino, polja postanejo vsa bolj bujna, vsa dehteča, iz rahlo vzpetih pobočij ob Renu dihaajo in dehte vinogradi, v reki se zrcali pomladno nebo in skozi okna železnega voza posije solnce.

O, solnce! Blaž se poigrava s to mislijo. Delati zopet enkrat v solncu. Zakopati roke in dlani v zemljo, mehko in trdo, voljno in dehtečo, sedaj ko je zunaj spomlad, ko se poraja novo življenje, ko njive drhte pričakovanja plodnega semena.

Blaž se sprva ustavlja. Na pisma pomisli, ki jih ima na organizacije v Nürnbergu. Na delo, ki ga čaka, ki ga pozneje morda ne bo dobiti. Toda ta luč, ta opojnost solnca, to drhtenje njiv, ta vabeči smehljaj odseva reke — vse to ga premami, premaga, tako prevzame, da se ne ustavlja več. Pri prihodnji postaji izstopi in ne vedoč, kam vodi cesta, stopa po poti proti solncu, proti luči, ves srečen. Skrbi je odložil. Pisma odpošlje po pošti, sam pa sporoči, da ne ve, kdaj pride, ker je našel drugo delo. To pri Blažu ni morda dolgo premišljevanje, preudarjanje — ne, to je pri brezdomcu, nemirne krvi otroku, sklep, ki ga ne omarja še taki dokazi in ugovori.

On gre solncu naproti.

In tisto nebeško Solnce, ki solncu in zvezdam sijaj daje, ki vse ogreva, ki vsem sveti, ki vse ljubi, vodi tudi njega. Po ovinkih gre ta pot, zakaj Blaž Vidoni ima prosto voljo, po stranpotih in nehodnih stezah prečesto, ker Blaž Vidoni ima svojo glavo in po svoje misli — nazadnje pa tudi po ovinkih in stranpotih pride do cilja, ki mu je namenjen na tej božji zemlji.

In naše srce ga spremlja, spremljajo ga naše oči, naše uho prisluškuje njegovim besedam in njegovi govorici, sledi utripom njegovega mladega moškega srca, dokler naposled ne bomo skupno z njim tudi mi občudovali božje previdnosti in ljubezni prečudno modrost.

Ceste ob Renu so široke in mogočne. Kakor srebrni pasovi se pno od mesta do mesta, od vasi do vasi. In ponosne so na svojo belino, na svojo nedogledno daljo in še na krasne gradove, ki so posejani na obeh straneh Rena. Nič manj pa niso slikoviti kmečki dvorci. Zakaj kmetje so tod bogati kot malokje na svetu in zanosni tudi. Po petdeset do sto glav živine ni redkost in dvorci so kot graščine, s prostranimi sobami in starodavnim preprostim pa vendarle dragocenim pohištvom.

Blaž je hodil in hodil. Preje dolge mesece v tovarni, sredi bobnenih strojev, sredi dima in saj in umazanosti naenkrat prestavljen v ta pomladni raj — potem imamo približno sliko, kako zelo je užival. Povdarili smo pa že, da je imel Blaž odprte oči in, kar je glavno, tudi čuteče srce.

Zato ni čuda, da proti večeru, ko nežne megle vstajajo iz Rena in kot vile polegajo po vinogradih in čuvajo sladke zaklade še nerojenih vin — ni vedel ne kod in ne kam. Celo imena si ni zapomnil, kje približno se nahaja. Povsem ga je prevzela lepota narave, probujajoče se zemlje.

Začelo je deževati. Sprva po malem, pa vedno hujše, vedno bolj silno, pomladanski dež, ki zemljo tali in rahlja in za setev pripravlja. Bil je že povsem premočen, ko začne misliti, kam bi se obrnil. Pred njim široka cesta, za njim nedogleden pas. Ob straneh: valovi Rena in vinograd za vinogradom. Tam so posestva razsežna. Naposled ugleda precej vstran že na napetem pobočju precej mogočno poslopje z raz-

svetljenimi okni. Blaž ni vaju prositi. Toda danes mora veljati tudi tako. Okrene se in v času, da bi zmolil rožni venec, stoji tik pred močnim vhodom kmetijske hiše. Ni se še dodobra ogledal, se začuje oster pasji lajež in iz teme, izza dežja zagrmí glas moža, čigar senco so razsvetljena okna risala v nenaravni velečini: „Was will er? — kaj da hoče?“

Blaž se ponosno vzravna. In v svoji dokaj gladki nemščini, z malce tujim naglasom, odvrne prav tako rezko, kratko, odsekano: „Herberge“ — prenočišče. Isti mogočni glas, ki govori iz sence, se skloni malo nižje — nekaj dolgih hipov je tiho, nato pa zagrmí: „Naj vstopi.“

In Blaž Vidoni visoko vzravnán, ves premočen sicer, pa vendar zastaven vstopi v prostorno, lepo obokano vežo s kamnitim tlakom in vstopi tudi v novo življenje, ki ga presuče, preustvari, ki ga na drugo pot zavrne, iz te hiše vodi zanj bližnjica proti njegovemu zemeljskemu cilju. Seveda Blaž tega ne sluti...

Za seboj čuje sedaj korake one sence. Je to velik, plečat mož, kmet-gospodar, ki čuti, da ima dokaj zemlje pod seboj, zato lahko na široko zastavi svoj korak.

Čelo mu je visoko, nekoliko osiveli lasje dajejo prijetno rdečemu licu neko posebno mikavnost, lahko bi rekli, da je ta mož zal, le pogled mu je nenavadno strog, resen, kakor da govori iz oči in ne iz srca. In vendar nehote čuti Blaž vstajati neko toploto, zasluti za to trdo postavo dobroto, ki se zavestno skriva za počasno, premišljeno, odsekano govorico.

Moža si gledata v oči. Nepremično. Oba sta visoka, le da je postava Blaža Vidonija mlajša, šibkejša. Lepa slika v visoki obokani veži v nedoločnem siju skromne luči.

„Greta!“ To je glas moža, ki ve kaj hoče. Nekje izza stopnišča priplava nazaj kot odmev jasn dekliški smeh, z odgovorom: „Tako, oče.“

Že se čujejo stopinje, šumenje krila v hitrem hodu in pred oba moža stopi vitko, visokoraslo dekle, verna podoba očeta. „Nun, Vater?“ — Torej, kaj?

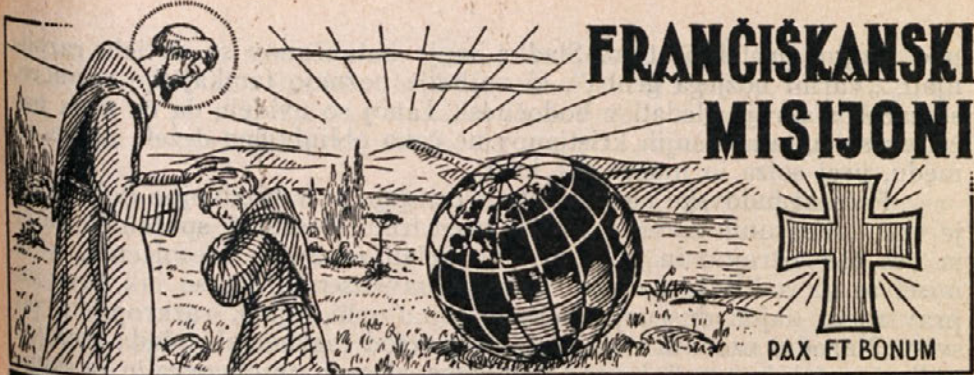
„Greta, pripravi temu tujcu gostinsko sobo. In daj nekaj mojega perila in obleke, da se lahko preobleče.“ Ko že hoče iti, se še enkrat obrne in povzame: „Pa ne pozabi zakuriti.“ Nato se okrene do Blaža in izklesano obličje spreleti kot nekaka slutnja dobrohotnosti: „Naj gre za dekletom.“

Blaž Vidoni, ki skoro ni poznal zadrege, jo danes pozna. Brez besede sledi dekletu. Po širokih čistih hrastovih stopnicah, kjer se njegove mokre stopinje nadležno poznajo, ga vede na zaprt mostovž, kjer mu veli naj jo za hip počaka. Sama stopi v neko sobo in hodnik prelije pramen svetlobe. Izza polodprtih vrat pa čuje Blaž tiho govorico, šepetanje, dekliški smeh in ujame tudi besedo: Fahrender — popotnik — in kot odmev še besedo: Vagabund — postopač.

Blaža Vidonija oblije rdečica: In da ni nekaj v obrazu moža, ki ga je bil sprejel pod svojo streho, kar ga privlači, bi se brez besede okrenil in šel naprej v temo, v objem dežja in noči.

Le ono, skrito, sluteno, zadržano — ga drži nazaj, da se ugrizne v ustnice in počaka dekleta, ki se tisti hip prikaže iz sobe. Lepo jo je videti, obraz od luči, v belih rokavcih in modrem krilu. Blaž se domisli Trude, vidi jo sklonjeno nad belo perilo, in srce mu prevzame neka bridka otožnost — grenka čaša brezdomstva.

(Dalje prihodnjič.)

FRANČIŠKANSKI MISIJONI

PAX ET BONUM

P. HUGO:

Armada Sv. Križa.

Naša „Armada sv. Križa“, ki se je po prvem slovenskem narodnem romanju v sv. Deželo 1910. začela tako živahno kretati, postaja vedno bolj speča kralj Matjaževa vojska. Prav radi priznamo, da je tega kriv tudi naš list. Svoj čas je prevzel nalogo mobilizatorja in organizatorja križarske armade. Ta naloga mu je tudi v prvi vrsti spadala. Sinovi sv. Frančiška so varuhi svetih krajev. Sinovom sv. Frančiška, kot komisarjem sv. Dežele, so papeži poverili nalogo zbirati miloščino za „varuhe božjega groba“. Dokler je „Cvetje“ pridno razpihaval ogenj navdušenja, ki ga je zanimalo naše narodno palestinsko romanje, se je precej nabralo v ta namen. Ko je pa ono utihnilo in nazadnje še darov ni več priobčevalo, je vse nekam zastalo. Ker se pa zaveda svoje naloge in tudi svoje odgovornosti, če bi je ne vršilo, se ji hoče z letošnjim letom znova živahno posvetiti. Pazno bo sledilo razvoju dogodkov sv. Dežele in od časa do časa poročalo o njih. Križarje pa, ki so kljub njegovemu molku zvesti ostali, prosi, da bi še nadalje zbirali miloščino, ki jo bo sproti objavljalo.

Ko je po svetovni vojski Palestina prišla pod angleško nadoblast, je tedanji voditelj naše „Armade sv. Križa“, P. Jeronim Knoblehar zapisal sledeče tolažbe in upapolne besede: „Zaenkrat se turškega fanatizma palestinskim kristjanom ni treba več bati, ker Angleži znajo za red skrbeti v deželah, ki so pod njihovo oblastjo, Palestina pa je sedaj v angleških rokah. Tudi v posestnih pravicah do svetišč se katoliški cerkvi in njihovim varihom ni treba bati kake krivičnosti in kakega prikrivanja, to nam dokazuje ravnanje Angležev v misijonih, kjer so misijonarji uživali največje svoboščine pred vojsko. Kdo bi mogel povedati, čemu bo dobro, da je prešla sv. Dežela v angleške roke?! Vsekako pa moramo reči, da se bodo tamkaj razmere v prilog sv. Cerkvi spremenile. Le nekaj bo ostalo, varuhi svetišč, frančiškani bodo ostali navezani na podporo od drugod, kakor sedaj.“

Ne samo on, vsi smo bili tega mnenja in se veselili, da so sveti kraji po dolгих stoletjih vendar prišli v krščanske, če že ne katoliške roke in celo v roke treznih Angležev. Žal, da je bilo to veselje preuranjeno. Vse drugače bi bilo danes tam, ko bi bila Anglija ostala pri prvotnem sklepu iz l. 1916., da hoče v slučaju zasedbe Palestino izročiti mednarodnemu varstvu. A ko je zavojevala sveto mesto Jeruzalem, je spremenila svoj prvotni načrt in zahtevala zase izključni mandat nad Palestino. Kmalu za tem je prišla na dan z judovsko narodno državo

pod svojim protektoratom. Sladke sanje katoličanov so se jele razblinjati. „Varihi božjega groba“, ki najbolj poznajo tamkajšnje razmere, so začeli s skrbjo gledati v bodočnost. Takoj so uvideli, da če se ta načrt uresniči, tamkajšnjih kristjanov ne čaka obljubljena dežela mleka in medu, prej solza in mučeniške krvi.

Početki judovske narodne države segajo že v predvojno dobo. Bila je vzor takozvanih zionistov, ki so pred tremi desetletji spočeli to misel in ves čas vztrajno in požrtvovalno delali za njeno uresničenje. A ta misel se ni rodila iz kakega verskega navdušenja. Saj so bili prav za prav njeni najnavdušenejši agitatorji judovski dijaki, razkropljeni po svetu. Narodni vzori in boji, ki so vsepovsod razvneli mlada srca, so tudi nje zajeli in ogreli. Lastna domovina, skupno naseljenega in za skupne interese se borečega naroda, je bil njih vzor. Brez nje ni narodnih vzorov in bojov. Lastne domovine pa niso videli nikjer, le na vse vetrove razpršene rojake. Če je ni, jo je treba ustvariti. Iz tega je pognala misel o ustanovitvi samostojne judovske države na nekdanjih zgodovinskih tleh. To nalogo si je privzel zionizem. Njegova gibajoča sila je bil malik narodnosti, ne vere.

Ko so tudi novi gospodarji Palestine, Angleži, l. 1917. na to pristali in ustanovitev judovske narodne države sprejeli v svoj politični program, se je zdelo, da bo ta vzor Izraela v doglednem času postal dejanje, posebno še, ker je silni judovski kapital priskočil na pomoč. Leto za letom so se jele večje judovske mase vsipati v obljubljeno deželo, da jo znova spremene v nekdanji zemeljski raj. Večina jih je bila iz Rusije in obrobni držav, kjer jih je zajel komunizem. Od tega zastrupljeni, so začeli graditi lastno domovino. Člani organizacij „Tell Aviv“ (socialisti) in „Kwusoth“ (komunisti) so bili pionirji bodoče države. Od take države kristjani, ki so bili že prej v znatni manjšini, pač niso mogli kaj prida pričakovati.

A kakor se zdi samostojna judovska država, ki ima biti krščanska, zaenkrat še ni v načrtu božjem. Arabci, ki se sedaj smatrajo za edine upravičene lastnike Palestine, so zionistično stremljenje že ves čas s paznim očesom zasledovali. Toda dokler mu Angleži niso ponudili roke, niso videli v njem kake grozeče nevarnosti. Zato jim je pa sedaj kri tem silnejše zavrela. Brez ozira na oboroženo angleško moč, so se lani navalili na Jude. Ko bi jih ne bila ščitila angleška vojna sila, bi bili vse poklali. Krvolitje so Angleži ustavili, arabskega srda proti Judom ne. Kakor v dovrelem vulkanu brodi v arabskih srcih in vsak čas lahko še bolj divje izbruhne. Judje in Angleži so spoznali, da s samostojno judovsko državo na njih nekdanjem ozemlju ne bo nič. Obrnili so pogled v Rusijo, kjer se jim za ta vzor nudi več možnosti. Kristjani so se kajpada oddahnili. Ena nevarnost zanje je odstranjena.

Obstoja pa še druga, zelo resna. To je nevarnost anglikansko-protestantskega vpliva. Vsa čast Angležem z gospodarskega stališča. V desetih letih bodo v Palestini več napravili, kakor se je doslej naredilo v sto letih. V tem so oni specialisti. Z verskega stališča je pa stvar čisto druga. Do okupacije Palestine po Angležih, so katoličani teh najsvetejših krajev, zlasti „varihi božjega groba“, uživali mnoge predprave, ki so jim jih katoliške velesile potom takozvanih fermanov izposlovale od turške vlade. Angleška vlada je te predprave odpravila. Pa da bi bila medsebojna prava posameznih veroizpovedanj do svetih krajev na podlagi obstoječega stanja vsaj natančno uzakonila. A tudi tega ni storila. Pridržala si je samo pravico, v slučaju kakega konflikta vmes po-

seči in bojujočim se strankam narekovati pravo. Kako bo to pravo za katoličane, si lahko mislimo, če imamo pred očmi, da so v komisiji, ki ima skrbeti za red, sami protestanti in prijatelji zionizma. Parkrat so katoličani že imeli priliko spoznati, da jim pod novo vlado ne veje ugoden veter.

Pa če bi bila vlada tudi nepristranska, preti protestantska nevarnost še od druge strani. Kulturni pokret, ki ga je s pomočjo svojega in ameriškega kapitala započela in ga z žilavo vztrajnostjo nadaljuje, je popolnoma protestantsko usmerjen. V tem oziru katoličani z njo ne morejo tekMOVATI. Poleg tega so se našle še zasebne organizacije, ki si prizadevajo ugodni položaj izrabiti proti katoličanom. Tako je judovska naselbina v Zihron Jacob organizirala moško in žensko društvo frama-sonskega značaja, ki naj bi z vsemi sredstvi pobijalo misijone med Judi.

Spričo vseh teh nevarnosti za bodočnost Palestine in njeno latinsko-katoliško kulturo, zlasti Italijani izražajo glasno željo, da bi mandat čez Palestino prešel nanje ali na Francijo. Če pa že to ne, naj bi se, kakor je bilo prvotno sklenjeno, internacionaliziral. A na to zaenkrat ni misliti. „Varihi božjega groba“ s svojo sorazmerno majhno čredo se morajo v dane razmere vživeti in raznim nevarnostim v oči pogledati. To so že storili. Krepkeje kakor prej pod turškim mrtvilom, so popri- jeli za delo, da jim mogočni konkurent še tega ne uniči, kar so v teku stoletij dosegli.

Zelo posrečeno in pomembno misel so sprožili zadnje čase s tem, da so sklenili otvoriti lastni kolegij, ali srednjo šolo, z angleškim učnim jezikom. Na ta način hočejo vzgojiti dosti domačega izobraženega naraščaja, ki bo popolnoma obvladal jezik novih gospodarjev in lahko zavzel razna upravna mesta, ki so mu bila doslej radi neznanja jezika nedostopna. Misel je že postala dejanje. Pod imenom „Kolegij sv. Dežele“ so letošnjo pozno jesen otvorili srednjo šolo pod vodstvom angleških frančiškanov.

Samim sebi prepuščeni bi palestinski katoličani pač ne mogli misliti na kako resno obrambo svojih sto in stoletnih pravic, še manj pa na kako vsaj približno konkurenco. A oni se zanašajo na simpatije in podporo celega katoliškega sveta, kateremu so ti najsvetejši kraji še vedno dragi. Da bi jih upanje ne varalo, je že rajni sv. oče Benedikt XV. s svojim apostolskim pismom dne 11. marca 1919 pozval ves katoliški svet na novo križarsko vojsko, v obrambo sv. krajev pred grozečo krivoversko oskrumbo.

„Saj veste, častiti bratje,“ piše škofom celega sveta, „kaj zahteva od katoličanov skrb za dušni blagor in kaj skrb za sv. Deželo samo. Nikakor ne smemo pripustiti, da bi se toliko duš po odpadu od katoliške vere tam pogubilo, kjer jim je naš Gospod Jezus Kristus s prelitjem svoje krvi večno življenje zaslužil. Vsi dobri verni naj torej po svoji moči priskočijo na pomoč misijonom sv. Dežele, da se bodo le ti mogli uspešno ustavljati prizadevanju drugovercev... Ni nam treba vas še posebej spodbujati, da se za to misijonsko zadevo pri svojih narodih z vso vnemo zavzamete. Upamo, da se jih bo Vašemu pozivu obilo odzvalo.“

Tudi za našo „Armado sv. Križa“ je prišel čas, da se zbudi in znova poprime ne za brušeno in nabasano orožje, ampak za orožje molitve in kdor more in kolikor more tudi za denarnico. Naš generalissimus, naš vrhovni vojskovodja kliče. In če on kliče — Bog hoče.

P. HUGO:

A. Splošni.

Največja božja pot.

Pokopališče sv. Križa v Malden, Mass., Severna Amerika, je postalo lani kar čez noč največja božja pot na svetu. Na grobu mladega, pred več kot šestdesetimi leti umrlega duhovnika, Patricija Power, so se začeli goditi čudeži, kar na debelo. Taki, nad katerimi so zdravniki že obupali, so hipoma ozdraveli. Kakor blisk je šel glas o tem po celi Ameriki. Od vseh strani so začeli ljudje vreti skupaj. Ne samo katoličani, tudi protestanti, judje in celo brezverci. Večkrat jih je bilo en dan od sto, do sto in petdeset tisoč, s celo armado raznovrstnih bolnikov. Do sedaj je protokoliranih nad 50 ozdravljenj, ki si jih zdravniki ne vedo razlagati. Veliko ozdravljenih je odšlo, ne da bi se dali protokolirati. Nekaj slučajev so veščaki že natančneje preiskali. Njih mnenja so različna. Eni so za očitne čudeže, drugi govore o sugestiji itd. Cerkev pa molči. Bostonski kardinal O' Connell, pod katerega področje spada pokopališče, se je na licu mesta prepričal o prizorih, ki se tam vrše, a ni podal nobene izjave. Ker so se vedno večje množice valile tja, je končno ukazal pokopališče zapreti, dokler se zadeva natančneje ne preišče. Podrobnosti o življenju rajnega duhovnika so doslej neznane. Dobili in priobčili so njegovo sliko, drugače pa ne vedo ničesar o njem po-

ročati. Tudi mi se zdržimo vsake sodbe o teh čudovitih pojavih.

Mehikanci zopet romajo.

Prvič po krvavem preganjanju je bila letos zopet otvorjena največja mehikanska božja pot Naše ljube Gospe Gvadalupske, kateri je velja zadnji pozdrav toliko krvavih Callesovih žrtev. Romali so tudi med preganjanjem tja, a brez duhovnika. Služba božja je bila strogo prepovedana, posebno še zunaj na prostem. Sedaj je vlada tudi to dovolila. Otvoritvenega romanja se je udeležilo okrog 200.000 ljudi. Vršili so se ganljivi prizori. Nekateri so se že eno uro pred Maternim domom vrgli na kolena in se po kolenih ali celo po vseh štirih pomikali dalje, ter s solzami hvaležnosti močili in poljubljali prah. Posebno v velikem številu so bili zastopani Indijanci, ki so pa v svoji nevednosti ali prevleki navdušenosti mešali katoliške in indijanske navade. Kdor je vse te prizore videl, je moral priznati, da preganjanje Mehikancem ni ubilo vere, ampak jim jo je še pokrepilo in poglobilo. Cerkev je pomlajena vstala iz katakomb, Calles pa, ker doma niso varen življenja, je šel preko meje v Ameriko, kjer zahtevajo njegovo aretacijo radi umora.

Marija patrona Kitajske.

Na prvem cerkvenem zboru kitajskih škofov v Shangaju je bilo sk-

njeno, da bo Marija patrona Kitajske. Niso pa sklenili, kako naj se kot taka vpodablja. Sedaj so se odločili, da naj velja za tako Marijina podoba v katoliški vasi Tonglu, ki je bila že doslej znana in češčená kot milostna podoba. Za časa boskarske vstaje so se kristjani zatekli k Mariji za pomoč. Po krvavi vihri so ji v zahvalo poklonili lepo slikano podobo. Pred njo se je leto za letom v raznih stiskah zbiralo vedno več pobožnih kristjanov, tako da je nastala prava božja pot. Čisto naravno je bilo, da so jo pod to podobo proglasili za patrono katoliške Kitajske. Poslej se bo tam gotovo razvila prava narodna božja pot. Posnetek bo kmalu videti v vsaki krščanski hiši, kakor pri nas Marijo Pomagaj.

Misijonski križarji.

Tako se imenuje misijonsko združenje ameriškega dijaštva. Organizirano je po vzorcu tamkajšnjih vitežkih redov. Tvorijo je krožki „Okrogla miza Paladina“ imenovani. Paladin znači v prenešenem pomenu vitez. Najmanj šest dijakov mora biti za tak krožek. Vsak teh krožkov si začrta najprej en gotov cilj. Ta vzame v pretres kako pereče misijonsko vprašanje, oni kako dejansko potrebo tega ali onega misijonskega polja. Ko je bil določen predmet razgovora, imajo člani krožka deset sestankov, na katerih vse dobro pretresejo. Debató zaključijo s praktično resolucijo. Nato gredo na delo za njeno uresničenje. Organizacija je imela letos svoje glavno letno zborovanje v Washingtonu. Danes šteje pol milijona članov, iz vseh vrst katoliških šol.

Iz poslednjih ur „Tigra“.

Znano je, da nedavno umrli Clemenceau, imenovan „Tiger“, ni bil previden. Njegov prijatelj, Msg. de La Vallete-Montbrun, ga je sicer s tem namenom obiskal, a ga „Tigrova“ hčerka ni pustila vznemirjati. Skozi priprta vrata mu je podelil blagoslov. Dasi ves čas hud

nasprotnik vere in cerkve je bil „Tiger“ bolniškim sestram naklonjen. Če je šel mimo bolnišnice sester sv. Odrešenika, kjer je bil kot 15-letni deček operiran, je rad stopil notri, da se malo pogovori. Ob neki priliki mu je S. Teobaldina dejala: Ne razumem, kako more biti tak uvideven in izobražen mož brezverec. Smeja je ji je pripovedoval, kaj se mu je nekoč sanjalo. Prišel je pred nebeška vrata, a ga sv. Peter ni pustil notri. Vse sklicevanje, kaj je storil za domovino, mu ni nič pomagalo. Končno se je sv. Peter toliko udal, da je bil pripravljen ga spustiti v nebesa, ako bo kaka sestra sv. Odrešenika prosila zanj. Odide, da jih popraša. A ko se vrne, pravi, da ne bo nič, ker ni nobene sestre tega reda v nebesih, pa prav nobene, je „Tiger“ hudomušno povdaril. Oba s S. Teobaldino sta se smejala in debate je bilo konec. Vendar, kakor ste izpovedali njegovi strežnici S. Teonesta in S. Ivana, je v zadnji bolezní, zlasti v samskih nočnih urah, ponovno klical: „Oh, moj Bog, moj Bog, moj Bog!“

Bethovnova maša na Japonskem.

Frančiškan P. Hugolin Noll, misijonar v Saporu na Japonskem, izvrsten muzik, je na željo izobraženih paganov imel več predavanj o svetovno znani Bethovnovi missa solemis. Razložil jo je z versko liturgičnega in zgodovinskega stališča. Poslušavci so mu z velikim zanimanjem in umetniškim užitkom sledili. Tudi časopisje je jako laskavo poročalo, tako o predmetu, kakor o predavatelju. Glas o vsem tem je prišel celo do cesarja, ki je predavatelju izrazil željo, naj bi vsa dotična predavanja v njegovi navzočnosti ponovil. Kajpada je tej želji rad ustregel. Poročilo pravi, da je mikado z vidnim zanimanjem sledil izvajanjem. Tako tudi umetnik lahko misijonari, celo med takimi, ki jih božja beseda, ki jo oznanja navadni misijonar, ne doseže.

Domače vesti:

Med slovenskimi romarji v Rim za papeževo zlato mašo je bil tudi naš preč. P. provincijal dr. Regalat Čebulj. Prinesel nam je blagoslov sv. očeta in mnogo zanimivih vesti o raznih slavnostih. Stanoval je pri naših belih sestrah frančiškankah Marijinih misijonarkah, ki so ga jako ljubeznivo sprejele. Priskrbele so mu tudi vstopnico k papeževemu konzistoriju ob priliki imenovanja novih kardinalov. Pravil nam je, kako visoko sv. oče ceni te sestre. Ko je skoroda na tihem zapustil Vatikan in šel maševat v lateransko baziliko, je na predvečer nje obvestil, da so se mogle udeležiti zgodovinske slovesnosti in mu pripraviti zajterk. — Predno je P. provincijal odpotoval v Rim je v imenu provincije sv. očetu brzojavno častital k zlati maši in dobil po bivšem državnem tajniku kardinalu Gasparriju zelo ljubezniv odgovor. — Te dni bosta odpotovala na misijone med ameriške izseljence P. Odilo Hajnšek, Amerikancem že dobro znani, vneti misijonar in P. Hijacint Podgoršek. Želimo jima srečno pot in mnogo uspeha!

Naš P. general na Irskem.

Letošnjo jesen je naš vrhovni redovni predstojnik obiskal irske samostane, kjer so ga ne samo njegovi podložni, ampak tudi civilne oblasti slovesno sprejemale. Minister-predsednik Cosgrave, ki je sam navdušen tretjerednik in skoraj vsak dan pristopa k sv. obhajilu, mu je priredil častno čajanko in mu dal svoj avto na razpolago za celo Irsko. P. general je nesel s seboj najlepše spomine na globoko irsko vernost. V frančiškanski cerkvi v Dublinu je vsak dan zadnja sv. maša opoldan, ki je prav tako dobro obiskana, kakor ob nedeljah.

Stanje naših misijonov v l. 1929.

Naš red oskrbuje vsega skupaj 66 misijonov, v katerih deluje 3037

misijonarjev. V paganskih krajih je v 31 misijonih 700 misijonarjev. Ostalih 35 misijonov z 2337 misijonarji je porazdeljenih po civiliziranih deželah med civiliziranimi. Na največje misionsko polje med pagani je Kitajska. Tam imamo 15 misijonov s 6 apostolskimi vikarijati in 6 škofijami, 6 misijonskimi prefekturami, ki se polagoma razvijajo v misijonske škofije in 2 početnima misijonomoma. V njih deluje 305 inozemskih in 172 domačih misijonarjev. Na Japonskem imamo dve apostolski prefekturi in en početni misijonarjem. V Indiji imamo 1 misijonarjem. V Indiji oskrbuje 12 angleških misijonarjev. V Afriki ste dve misijonski prefekturi, v oskrbi 46 belgijskih in portugalskih misijonarjev. V Severni Ameriki so trije misijoni med Indijanci. Upravlja jih 106 misijonarjev naših ameriških provincij. Južni Ameriki so tri misijonske škofije, 4 komisarijati in 1 misijonarjem. Misijoni v širšem programu besede so raztreseni po vsej peterih delih sveta, med katoličani, razkolniki, protestanti in mohamedani.

Med žive mrtve.

Že pred več kot enim letom se apostolski vikar v Ta-tsien-lou na tibetanski meji, Peter Filip Girardau obrnil na našega vrhovnega redovnega predstojnika, da bi frančiškani sprejeli neko novo misijonsko postajo med gobavimi. Ti so bili takoj pripravljeni. Ker je pa krajevna vlada še delala ovire, se je stvar zavlekla. Preteklo jesen je imenovan apostolski vikar sporočil P. generalu, da so ovire odstranjene, tedaj poskrbi za potrebno oskrbo. Ker so se misijonarji že prostovoljno oglasili, jih je bilo treba samo obvestiti naj se pripravijo. Na praznik sv. Frančiška so odpotovali. Ti naki ljubezni so: P. Placid Albieri

bivši misijonar na Kitajskem, član beneške provincije sv. Frančiška, P. Barnaba Lafond iz kanadske provincije, ter brata Jožef Nadal in Jožef Andreata, oba iz beneške provincije sv. Frančiška. Sestre Frančiškanke misijonarke so že do sedaj stregle tem živim mrličem.

Frančiškan apostolski nuncij.

Naslovnega nadškofa P. Paskala Robinsona, O. F. M., je sv. oče imenoval za nuncija v Dublinu. Novi apostolski delegat je rojen dublinčan. Z očetom, ki je bil po poklicu časnikar, je odšel v Ameriko. Tam je najprej študiral pravo. Pozneje je sledil očetovemu poklicu in postal sourednik North American Review. Kot tak je stopil v frančiškanski red. Modroslovne študije je dovršil v našem mednarodnem kolegiju sv. Antona v Rimu, kjer je bil 1901. posvečen v mašnika. Po končanih študijah je bil nekaj časa sourednik našega „Archivium Franciscanum“. Vrnivši se v Ameriko je postal profesor zgodovine na washingtonskem vseučilišču. L. 1919. je bil poslan na pariško konferenco kot strokovnjak v palestinskem vprašanju. Potem ga je sv. oče l. 1925. imenoval za apostolskega vizitatorja sv. Dežele, dve leti pozneje pa za naslovnega nadškofa. Nato je v imenu sv. stolice ponovno vizitiral Palestino in Malto, dokler ga ni sedaj sv. oče imenoval za prvega nuncija svobodne Irske.

Operni pevec — tretjerednik.

Konec novembra so v samostanski cerkvi v Rieti (Umbrija) praznovali obletnico smrti opernega pevca mednarodnega slovesa Matije Battistini-ja, navdušenega tretjerednika. Njegovo ime je zaslovelo l. 1878. Pel je v raznih operah Evrope in Amerike, povsod z velikim priznanjem. Po smrti svoje žene, Španjolke, tudi tretjerednice, je živel večinoma v Rimu. Tam imajo španski frančiška-

ni pri cerkvi 40 mučencev svoj samostan. Vanj se je umaknil in se se udeleževal vseh samostanskih pobožnosti. Pozneje se je preselil v lastno vilo v reatinski dolini, posvečeno po stopinjah sv. Frančiška. Tudi tam je stopil v najožjo zvezo z odotnimi sinovi sv. Frančiška. Umrli je 27. nov. 1928. Po njegovi zadnji želji so ga pokopali v tretjeredniškem habitu.

Papeške besede in njih usoda.

Pod tem značilnim naslovom je bavarski kapucin P. Bertold, napisal neko razpravo, v kateri mnogim gotovo neljubo izprašuje vest radi omalovaževanja tretjega reda pri socialni obnovi. Med drugim pravi: „Pri nas smo toliko organizirali, da smo vse organizirali. Reklo se je že, da smo se do smrti zorganizirali. Da, veliko smo organizirali, veliko časa, dela in moči potrošili, pa malo dosegli, tako da že govore o bankrotu vsega našega organizacijskega dela. Samo na eno smo pri vsej tej delavnosti pozabili, na III. red. Tega smo domala popolnoma ignorirali in izločili. In vendar, kako velikega pomena bi lahko bil za naše organizacije, smemo reči, da studenec in središče njih sile... To so vrzeli v naši organizaciji, in sicer usodne vrzeli. — Velja istotako za nas.

Dar francoskih III rednic papežu.

Francoske tretjerednice so poklonile sv. očetu za zlato mašo umeten in dragocen mašni plašč z albo. V plašč in deloma tudi v albo je uvezanih nič manj kot 2550 podob svetih, blaženih in častljivih treh redov sv. Frančiška. Na plašču jih je 2050, na albi pa 500. Se razume, da morajo biti pri takem številu le male podobice, ki so pa s škropolozno natančnostjo izdelane. Plašč in alba vagata le dva in pol funta. Delo so izvršile sestre klarise. Dve leti je bilo trideset sester zaposlenih s tem delom. Mora biti pač umetnija prve vrste.

Novi mehikanski zakonik, ki ga pripravljajo, bo vseboval postavko, da revež, ki je kaj vzel, ker je bil sam ali njegova družina v dejanski stiski, ne sme biti kaznovan. No, ta komunizem se ni rodil v Rusiji.

Najslavnejši pridigar anglikanske cerkve Rev. Vernon Cecil Johnson je prestopil v katoliško cerkev. V anglikanski cerkvi je njegov prestop izzval veliko presenečenje. Saj ni prvo. Ravno najboljši se vračajo k materi cerkvi.

VLisieux je bil na čast novi patroni misijonov sv. Mali Tereziki od 15.—29. sept. mednarodni misijonski kongres, na katerem je bilo zastopanih 25 narodov. Za sklep 30. sept., so položili ogelni kamen za novo baziliko v čast Mali Cvetki.

Gospodičina Lasinger v Baltimoru se je odločila, da hoče stopiti v karmel. Par ur pred slovesom od doma je zaželela še enkrat pogledati svoje rojstno mesto. Ker ni bilo več časa, se je v aeroplanu dvignila nad mesto, si je zadnjič ogledala, potem pa zginila v karmelsko celico.

Francoski škofje so sklenili, da v bodoče nobeni premoderno obleženi romarici v Lurd ne bo dovoljeno stopiti v votlino. Gotovo bo marsikatera rajši zunaj ostala. Zakaj glede mode poznajo ženske samo eno avtoriteto, tozadevno pariško diktaturo.

Po sklenitvi konkordata med Vatikonom in prusko vlado je Berlin dobil svojega prvega katoliškega škofa, v osebi znanega učenjaka Kristijana Schreiber. Viljem svoji nekdanji prestolici k temu gotovo ni častital.

Dunajski socialisti nikakor nočejo dovoliti, da bi se ob nedeljah v kolodvorskih prostorih brala sv. maša in izletnikom dala prilika zadostiti nedeljski dolžnosti.

Ameriški milijonar Rockefeller je poslal njujorskemu kardinalu Heysu v dobrodelne namene 25.000 dolarjev. Nek drugi neimeno van istotako 25.000.

Poštna uprava države Uganda (Južna Afrika) vse nemoralne poštne pošiljke iz „kulturnega“ sveta pridrži in zavrže, ker takega blaga niti črnici ne prebavijo. Dober, a popran nauk za moderne „kulturne“ države.

Irski državni podpredsednik Ernest Blythe, doslej protestant, je prestopil v katoliško cerkev. Je finančni in poštni minister. Veliko je k njegovemu spreobrnjenju pripomogla njegova katoliška žena.

Pred meseci je časopisje poročalo da je iz zakladnice zagrebške stolnice zginilo nekaj dragocenih umetnin. Eno najdragocenejših, ki jo ameriški strokovnjaki cenijo na 20.000 dolarjev vrednosti, so sedaj izsledili v nekem clevelandskem muzeju. Izročena je bila jugoslovanskemu poslaniku Dr. L. Pitamicu, da jo vrne lastniku.

Mehiška vlada bo uzakonila priznanje skušenj in častnih naslovov, ki jih je kdo pridobil na takozvanih prostih ali zasebnih šolah. V prvi vrsti pridejo v poštev katoliške šole, katerih je največ. Pred dveh leti je prošnjo za priznanje odklonila.

Enajst članov angleške zveze laičnih apostolov „Catholic Evidence Guide“, ki pridigajo po vseh svetovnih vogalih, je stopilo v razne duhovniške zavode, da postanejo duhovniki.

Vteku je svetniški proces švicarske tretjerednice Marjete Bays, ki je umrla l. 1879., odičena z grobnimi spodovimi ranami, kakor sv. čišek.

P. KRIZOSTOM:

Kako je postal Janezek božji angelček.

Janezek ni imel ne matere, ne očeta. Mamica mu je umrla lani kmalu po božičnih praznikih.

Dečka so prenesli tuji ljudje v bolnišnico, zakaj bil je pohabljenček.

Kakor veneča cvetka je ležal siromaček v veliki sobi, ki se mu je zdela nedopovedljivo lepa, polna svetlobe in solnca. Njegovi posteljici nasproti je stal ob steni velik kip Matere božje z malim Jezusom. Božje Dete je stegovalo svoje ročice vprav proti njemu.

V tej lepi sobi je stalo dvanajst snežnobelih posteljic in dvanajst ovenelih obrazkov je kukalo izpod mehkih odej. Ljubezniva, vedno smehljajoča redovnica sestra Estera jim je stregla. Bili so tu bolnički, povezani z deščicami okrog celega telesa; drugim so visele težke uteži na rokah in nogah, da bi jim izravnale skrivljene ude; nekateri pa so smeli od časa do časa zapustiti posteljico. Jožek je šepal s svojimi bolnimi nogami z veliko težavo po sobi. Fonzek, ki je bil brez rok, se je

kljub temu prav ljubeznivo igral in je s svojo dobro voljo zabaval še druge. Grbasta Rezika pa je sedela v svojem malem vozičku, ki so ji ga drugi vozili po sobi.

Reziko je Janezek najraje opazoval. Upal je, da bo dobil tudi sam tak voziček, ko bo smel spet iz postelje. Dobro je vedel, da ne bo mogel hoditi s svojimi drobnimi ukrivljenimi nogami in z globoko rano v kolenu. Na vozičku bo pa lepo, lepo!

Še nekaj drugega je bilo, zakaj se je Janezek za Reziko posebno zanimal. Rezika je bila namreč prav tako grbasta, kot on sam. O koliko je že moral zaradi svoje grbe pretrpeti! Sosedov Mihec se mu je velikokrat rogal in ga smešil pred drugimi dečki. Babica ga je pa znala tako lepo potolažiti, ko mu je pravila, da so v grbi skrite angelske perutničke.

Bog vedi, ali ima tudi Rezika v grbi perutničke? Janezek bi jo tako zelo rad vprašal, pa se je bal.

Preteklo je več tednov. Zunaj je divjala zima, vsa snežena in mrzla, v bolniški sobi pa je bilo prijetno in gorko.

Nekoč je vzela sestra Estera Janezka v naročje ter ga je nesla v drugo zelo veliko sobo. Pozneje so povedali otroci Janezku, da je to operacijska soba. Siromaček se je tedaj komaj ozrl okrog sebe, pa je že zaspal.

Šele drugi dan se je zbudil in noga ga je v kolenu strašno bolela. Jokal je in tožil. Kar nehote je hotel pobožati koleno, toda segel je v praznoto — noge ni bilo več. Otipal je le zgoraj debelo povezo.

Otrok je bolno zakričal. Sestra ga je pa prijazno tolažila, češ da je bilo neobhodno potrebno odrezati nožico, ker sicer bi bil moral umreti. Pozneje bo dobil umetno nogo in lep voziček. Vse bolečine pa naj lepo potrpežljivo prenaša in naj jih daruje ljubemu Jezusu in božji Materi za rajne starše in babico. Tiho in vdano trpljenje je Jezusu zelo všeč.

Janezek je popolnoma utihnil, le tu in tam je lahko zastokal.

Nekoč se je sklonila sestra Estera nad otroka in ga je tiho vprašala:

„Janezek, kaj bi rekel, če bi te vzela božja Mati v nebesa k tvoji mami? Ali si ne želiš postati angelček?“

Janezek je zaprl svoje trudne veke.

„Da, to bi bilo lepo... toda ne, ne, umreti nočem!“ je zakričal v velikem strahu. Vedel je namreč, da mora vsak, ki hoče iti v nebesa, prej umreti. Umreti, to je pa nekaj strašnega! Sosedov Mihec mu je to vse natančno razložil.

„Tvoje mamice ni v nebesih,“ tako mu je govoril. „Vse sem natančno videl. Na pokopališču so izkopali globoko jamo in vanjo so položili tvojo mamico. Slednjič so jo zasuli s celim hribom prsti.“

Janezku se je krčilo v strahu srce. Ne, ne! V tako jamo pa nika-kor ne maram. Tam je tema in mraz in sneg pada na grob. Ne! Umreti nočem!

In jokal je sam vase — neslišno — kot jokajo tihi bolni otroci.

Z mehкими besedami ga je tolažila sestra Estera. Toda saj ni vedela, kaj mu je povedal Mihec in tako ni mogla razumeti vzroka njegove velike skrbi.

Tistega večera je zaspal Janezek zelo pozno. Morda pa sploh ni spal. To ni mogla biti noč, ko je pa bilo vse okrog tako jasno in svetlo.

Ne — Janezek res ni spal. Pokonci je sedel v svoji postelji kljub odrezani nogi in nobene bolečine ni čutil. Cela soba je bila polna zlate svetlobe. In sredi sobe — kaj pa je bilo to?

Janezkovo srce je obstalo v veselem zavzetju: kip Matere božje, ki je stal ob steni njemu nasproti, je oživel.

Nebeška Kraljica je stopila z nastavka ter se je vsedla sredi sobe na zlat prestol. Vsa se je blestela v čudoviti lepoti in v naročju je držala božje Dete.

Janezek je šel parkrat z ročicami preko oči. Morda sem pa že v nebesih, je mislil. Ali pa me je prišla Marija iskat.

Ozrl se je okrog sebe. Ne! Še je bil v bolnici. V posteljicah so mirno spali vsi drugi otroci.

Ko se je znova ozrl proti božjemu Detetu, je plavala tam okrog cela truma majhnih angelov v belih svilnatih srajčkah s srebrnimi perutničkami. Nekateri so sipali pred Marijine noge rože in vijolice, drugi pa so igrali na zlate harfe in peli nebeške pesmi.

Marija in Jezusček sta zrla prijazno Janezka in Marija mu je rekla s sladkim nasmeškom: „Ali hočeš priti k nam v nebesa, Janezek?“

Jezusček je stegnil proti njemu obe ročici in ga je povabil: „Pridi!“

Pohabljenčku je bilo tako prijetno v duši. Vse je pozabil... svoje bolečine, odrezano nožico, vse...

Z lahkoto se je dvignil in še isti hip sta bila pri njem dva angela, ki sta ga nesla pred Jezusčkov tron.

Božje Dete je razprostrlo svojo ročico — in Janezek ni bil več pohabljenček. Stal je na dveh zdravih nogah. Zazdelo se mu je, kot da se je razpočil na njegovem hrbtu tesen obroč — in nad rameni so mu zašumele angelske perutničke.

Ves blažen se je vrgel pred tron in je šepetal:

„Hvala ti, hvala, ljubi Jezus, ljuba nebeška Mati... Prosim tudi za druge otroke...“

Marija se je ginjena nasmehnila. Jezus pa je razprostrl svoje ročice in je zaklical: „Pustite male k meni priti!“

Tedaj so se na mah zbudili vsi otroci in so zavriskali od veselja, ko so zagledali nebeške goste.

Poskakali so iz svojih posteljic in pritekli pred Jezusa ter ga pozdravili:

Pozdravljen, Jezus, božje Dete!
Iz nebes si k nam prišlo.
Razprostri ročice svete.
Blagoslovi nas ljubo!

Angelčki so prijeli otroke za ročice in so zaplesali ž njimi čudovito lep ples, kakoršnega znajo le angelčki.

Janezek je bil sredi med njimi. Strmé je gledal, kako se je tudi Rezikina grba odprla in kako so vsklile iz nje zlate angelske peruti. Gledal je, kako so metali otroci od sebe železne uteži, oklepe in ovojce. Jožkove noge so bile popolnoma zdrave in Fonzku so zrastle roke.

„Zdaj pa pojdite v miru, dokler vas ne pokličem!“ je rekel Jezus, in vsi otroci so stekli veselo v svoje postelje. Angeli pa so jih pokrili skrbno z odejo.

Samo Janezek se ni ganil z mesta. Pritisnil se je k Mariji in jo prosil: „Mati, dovoli, da ostanem pri tebi in pri tvojem Sinu!“

Nebeška Kraljica pa mu je rekla: „Vprašaj Jezusa!“ Jezus pa je prijel Janezka za roko in mu zašepetal: „Še danes boš z menoj v raju.“ Nato sta srečnega dečka dvignila dva angelčka in ga položila v posteljico.

Janezek se je izgubil v prijetno omotico. Ob njem je čula sestra Estera.

„V nebesa, v nebesa!“ so drhtela njegova usteca. Sestra mu je zapela rahlo pesemco.

Zbudil se je, toda oči ni hotel odpreti. Hotel je seči z ročico proti rami, da bi potipal svoje perutničke — pa se ni mogel ganiti. Tudi po svoji nožici je segel — pa je ni bilo.

Silna bolest ga je prešinila. Kaj če so bile to le sanje!

Ne, ne! „Še danes,“ je reklo božje Dete, „še danes boš z menoj v raju.“

„Janezek, ali te boli?“ ga je izpraševala sestra Estera, ko je opazila njegov nemir. „Srček, poglej me! Ali me nimaš nič več rad?“

Janezek je imel sestro Estero zelo rad, ker je bila čisto podobna njegovi mamici, tako blaga, tako dobra. Zato je odprl oči. Tedaj je pa izginil zadnji ostanek nebeškega sijaja. Vse je bilo kot navadno. Otroci so spali v svojih posteljah in poleg njega je sedela sestra Estera. Drobnalučka je gorela na omarici.

„Vse je minilo... vsel!“ je vsklikal.

„Kaj pa, dete moje? Ali si kaj lepega videl? Povej! Pripoveduj!“ ga je prosila sestra.

V zadregi je zaprl Janezek svoje veke. Ali je sploh mogoče popisati tako lepoto? Pa je šepetal:

„Nebeška Mati in Jezušček... tu sredi sobe... in angeli. Imel sem obe nogi zdravi — — — in perutničke — Fonzek tudi. — — Danes pridejo angeli pome. Jezus mi je obljubil... Zlate in srebrne peruti... Marija tako lepa — Jezus tako ljubek...“

Janezkova glavica je omahnila v sestrine roke. Zaspal je in se prebudil v nebesih.

Tisto uro je postal Janezek božji angelček.

????????? **VPRASALNI KOTICEK** ?????????

P. HUGO:

1. Ali ima tretjerednik kaj koristi če prisostvuje vesoljni odvezi, pa ni bil pri sv. zakramentih, ne takrat ne prej? — Š. O. iz K.

Za popolni odpustek združen z vesoljno odvezo se zahtevajo isti pogoji, kakor za druge popolne odpustke: sv. spoved, sv. obhajilo, obisk cerkve in molitev po namenu sv. očeta. Kdor tedaj ni v primernem času opravil sv. spovedi, to je ali en teden prej ali en teden pozneje in kdor ni prejel v ta namen sv. obhajila, ki se lahko prejme dan prej in cel teden pozneje, ne more dobiti popolnega odpustka. Pristavil bi še, da kdor vsaki dan, ali domala vsaki dan prejema sv. obhajilo, zanj glede sv. spovedi ni nikakih predpisov. More dobiti vse odpustke, četudi je bil pred mesec dni pri sv. spovedi.

2. Ali je neobhodno potrebno, da se moli 5 Očenašev in vero za odpustek združen s popolno odvezo? — Isti.

Vera se ne zahteva, oz. dejanje vere. Kar pa tiče Očenaše je stvar malo nejasna. Kadar se daje vesoljna odveza javno, se navadno glasno moli en Očenaš in Češčenamarijo. Naš redovni obrednik izrecno pravi naj se moli 1 Očenaš. Jeli pa tudi zadostuje, je drugo vprašanje. Obrednik je izšel pred novjšimi določbami, da treba moliti vsaj 5 Očenašev itd. Prakticira se pa še vedno po starem, da se moli le 1 Očenaš itd. Da bi Rim to prakso pri dajanju vesoljne odveze izrecno potrdil, nam ni ničesar znanega. Da bi jo molče odobral, ne moremo z gotovostjo trditi. Zato je vsekako bolj gotovo, da se dotičnemu Očenašu dostavi še štiri.

3. Ali bodo pri sv. spovedi že odpuščeni grehi sodnji dan vesoljnemu svetu odkriti? — Isti.

To je vprašanje, o katerem je težko kaj določnega povedati, kakor o poslednji sodbi sploh. Če se postavimo na stališče, da bo poslednja sodba socialnega značaja, bi rekli, da bodo odkriti vsi tisti grehi, ki so imeli kak socialni vpliv, torej pred vsem zunanji. Seveda bo odkrita tudi pokora, s katero je grešnik tako osebno kot socialno škodo skušal popraviti.

4. Jaz po sv. obhajilu ne morem opraviti molitve za odpustke, ker moram hitro domov. Opravim jih pred sv. obhajilom. Ali sem deležna odpustkov? — J. Ž.

Da, ker ni zapovedano, da se mora pogoje za odpustke po vrsti spolniti. Celo to bi veljalo, če bi kdo molitve za odpustke pred sv. spovedjo opravil, ko še ni bil v milosti božji, da le zadnji zahtevi zadosti v milosti božji.

Kronika III. reda.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU, okr. Novo mesto; ustanov. 1. 6. 1924; voditelj: Vovko Frančišek, župnik; odbor: Vidrih Antonija, Strgar Ana, Poglajen Marjeta, Gorenc Marija, Bregač Alojzija, Medle Marija; število članov: moških 2, ženskih 100; naročnikov Cvetja: 19; okoliš skupščine: 1600 duš.

MARIBOR, BAZILIKA MATERE USMILJENJA, okr. Maribor; ust. 12. 6. 1864; voditelj: P. Filip Benicij Perc O.F.M., duhovni svetnik; odbor: Sturm Alojzij, Šerbelc Jožef, Pukšič Anton, Stern Jurij, Verbajnshek Matija, Veber Franc, Miklešič Miroslav, Sabotič Jakob, Blažič Mihael, Sentočnik Leopold, Glajncer Frančiška, Stupca Antonija, Gselman Ana, Caf Marija, Kolman Marija, Benedičič Terezija, Pečnik Ivana, Skrabiš Roza, Žebot Marija, Stern Julijana, Bauman Katarina, Aleksič Marija, Kočijaž Elizabeta, Marko Terezija, Jevšenak Ana, Čep Alojzija, Miklešič Marija, Pinter Neža, Sabotič Elizabeta, Čeh Katarina, Krajnc Ivana, Sentočnik Elizabeta, Klabus Marija; število članov: moških 158, ženskih 1141, v novicijatu: 24; Frančiškovich križarjev: 12; naročnikov Cvetja: 441; delujoči odsek: dobrodelni; okoliš skupščine: 41.272 duš.

SV. MIHAEL V ČRESNJEVCU, okr. Maribor; ustan. 27. 4. 1913; voditelj: Zámuda Alojzij, župnik; odbor: Kotnik Matevž, Robar Štefan, Škobl Marija; Ačko Filomena; število članov: moških: 12, ženskih 142; v novicijatu: 9; naročnikov Cvetja: 15; okoliš skupščine: 1666 duš.

LJUBLJANA, CERKEV MARIJINEGA OZNANJENJA, MARIJIN TRG 4, okr. Ljubljana; ust. 1715; voditelj: P. Salvator Zobec O.F.M., provinc. komisar III. reda; odbor: Grubar Karol, Dolinar Jernej, Sadar Franc, Černič Iv., Hostnik Fr., Kostanjevic Marko, Ločniškar Iv., Saml Jernej, Verne Doroteja, Kušar Ana, Češnovar Angela, Drofenig Marija, Kepic Amalija, Janež Jozefa, Bezljaj Jozefa, Plečnik Franja, Pečan Marija, Vrečar Marija, Skubic Ana, Premk Franja, Sadar Marjeta, Wessner Josipina, Pirnat Marija, Cerkovnik Elizabeta, Bergant Marija, Bister Frančiška, Funtek Marija; število članov: moških: 90, ženskih: 1800; v novicijatu: 45; Frančiškovich križarjev (voditelj: P. Krizostom Sekovanič): učencev 114, srednješolcev 37; naročnikov Cvetja: 949; delujoči odsek: dobrodelni in misijonski; okoliš skupščine: 56.658 duš.

DOL PRI LJUBLJANI, okr. Ljubljana; ust. 29. 6. 1921; voditelj: Kastelic Matija, župnik; odbor: Šimenc Magdalena, Zajc Jera, Pirš Marjana, Bizil Marija, Bernat Ivana; število članov: moških 3, ženskih 62; naročnikov Cvetja: 12; delujoči odseki: dobrodelni in odsek za opleševanje cerkve; okoliš skupščine: 1250 duš.

„BLAGOR MRTVIM, KATERI UMRJEJO V GOSPODU“: Franja Blažič Marija, Votolen Terezija. — Sv. Peter na Kronske gori: Čuden Ana, Praznik Elizabeta. — Šmartno pri Litiji: Repina Ana, Hostnik Marija. — Selce nad Škofjo Loko: Hajnrihar Jeronima, Kemperle Micka. — Št. Janž na Dolenjskem: Prijatelj Ana, Kišek Lucija. „ZAKAJ NJIH DELA GREDO Z NJIMI“ (Raz. 14, 13).

KAKO TREBA, DA BEREŠ KRONIKO III. REDA? Na videz se ti zdi te številke in imena dolgočasna, če pa znaš prav brati, boš videl in našel mnogo zanimivega in poučnega.

Ime kraja III. skupščine ti pove, da je ondi ustanovljena skupščina III. reda, da se vrše ondi shodi III. reda in deli vesoljna odveza. Če se preselijo v ta kraj ali v njegovo bližino boš takoj vedel, kam se ti je treba obrniti, da ostaneš dober član III. reda.

Odbor III. reda. Imena se ti zde nepotrebna, vendar so zelo važna za zgodovino III. reda. Odborova dolžnost je: da se v skupščini pomnoži število dobrih članov III. reda; da so člani III. reda naročeni na lastno glasilo Cvetje; da delujejo v raznih odsekih. Največ zaslug, pa tudi največ krivde na procvitu in delavnosti pa tudi na zaspanosti III. reda ima odbor III. reda.

Število članov. Papež Benedikt XV. pravi: „Zato je naša želja, naj ne bo nobenega mesta, nobene vasi ali sela, ki ne bi imelo dovolj velikega števila udov te vrste, in teh ne nekaj lenih in zadovoljnih s samim imenom tretjerednikov, ampak delavnih in skrbnih za svoje in drugih zveličanje.“ Želja papeža mora biti tretjerednikom zapoved. V vsaki župniji bi morala biti skupščina III. reda. Število tretjerednikov bi moralo biti „dovolj veliko“. Mislim, da ne pretiravam želje papeževe, če pravim, da bi morala biti vsaj ena tretjina odraslih katoličanov v III. redu. Koliko članov III. reda bi morala imeti posamezna skupščina lahko spoznaš iz

Okoliša skupščine. Okoliš pomeni ono župnijo, one kraje, iz katerih morajo člani III. reda hoditi na shode. Če šteje n. pr. okoliš 3000 duš, je treba odšteti približno šesti del proč, to je okoli 500. Toliko odpade na otroke do 14. leta. 2500 razdeliš na tri dele. Ena tretjina znaša okroglo 800 duš. Toliko članov III. reda bi morala imeti skupščina, ki ima v svojem okolišu 3.000 duš. Na podlagi tega lahko zračunaj, koliko jih je v tvoji skupščini premalo. Znane so ti velike naloge III. reda, saj gotovo bereš o njih v člankih; Tretji red in katoliška akcija. Teh nalog ne more izvršiti posameznik ampak le močna organizacija III. reda. Tvoja dolžnost je agitirati za III. red. Kjerkoli veš za dobrega fanta ali moža, dekleta ali ženo, povej mu o velikih nalogah III. reda, navduši ga za III. red. Če bi vsak storil svojo dolžnost, bi kronika III. reda imela mnogo veselejši obraz.

Število naročnikov Cvetja. Cvetje je časopis za naše verno ljudstvo, zlasti za ude III. reda. V prvi vrsti bi morali biti naročeni na Cvetje III. redniki. Če hočejo biti res pravi otroci in učenci velikega sv. Frančiška, morajo poznati svoje vzore in cilje III. reda. To pa najdejo v Cvetju. Ako član III. reda brez važnega razloga ni naročen in ne bere svojega glasila ni delaven član ampak, kakor pravi papež „len in zadovoljen s samim imenom tretjerednika.“ Dalje pravi papež Leon XIII.: „Ker je glavno sredstvo, ki služi nasprotnikom, tisk, zato sledi iz tega resna dolžnost katoličanov, da slabemu tisku postavijo nasproti dober tisk, da ščiti resnico, da brani vero in zastopa katoliško pravo.“ Resna dolžnost katoličanov, v prvi vrsti članov III. reda torej je, da podpirajo dober tisk. Ako tretjeredniki ne širijo in ne podpirajo niti lastnega tretjeredniškega glasila, ki je povsem naravno vsakemu tretjeredniku najbližje, potem lahko z gotovostjo sklepamo, da za dober tisk premnogi tretjeredniki ne store nič, to se pravi, da svojega vodila, ki jim to zapoveduje, ne spolnujejo, da zapovedi sv. Očeta ne vzamejo resno. Koliko bi moralo biti število naročnikov Cvetja v posameznih skupščinah, lahko spoznaš iz sledečega primera. Recimo, da je članov III. reda, ki v skupščini bivajo 150. Od teh je recimo ena cela

tretjina takih, ki ne znajo brati, ki slabo vidijo, ki stanujejo skupno z drugimi tretjeredniki v eni družini in tam berejo Cvetje. Ena tretjina gotovo ne bo premalo vzeto, ampak kvečjemu preveč. Biti bi torej moralo v tej skupščini vsaj sto naročnikov Cvetja. Odbor III. reda bi moral na to paziti, ako tega ne stori, zanemarja svojo dolžnost.

Umrli udje III. reda te spominjajo na dolžnost ljubezni, da moliš in daruješ svoja dobra dela za rajne brate in sestre. Enkrat bo tudi tvoje ime stalo med umrlimi.

Razno.

1. Zahvale:

Zahvaljujem se prav iskreno presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Frančišku in sv. Mali Tereziki, da se mi ljubo zdravje po težki, mukopolni bolezni zopet polagoma vrača. Anica Seršen, Ljutomer.

Zahvaljujem se presv. Srcu Jezusovem, Mariji Pomagaj, sv. Antonu, sv. Frančišku in sv. Mali Tereziki za uslišano prošnjo. Prilagam Din 10 v podporo „Cvetju“. — A. R. St.

Zahvaljujem se svetogorski in brezjanski Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in sv. Mali cvetki za ozdravljenje v težki bolezni. — R. R.

2. Darovi:

A. Za frančiškanske misijone. Frančiškanska misijonska družba v Mariboru: a) Zbirka pospešiteljev: Frančiška Stranjšek (Maribor) Din 906, Jožef Urankar (Maribor) Din 100, Jožef Čede, župnik v Studenicah Din 45, Friderik Horvat, dekan pri Vel. Nedelji, Din 41, P. Ciril Lekšan, župnik v Ormožu Din 30, Katarina Čeh (Maribor) Din 14. — b) Posamezni: Ludvik Stancer, Maribor Din 150, po Din 100: Neimenovan mariborski dijak, Anton Križan, št. Ilj (za kit. misijone). Din 95: Martin Plečko. Din 60: Marija Lešnik. Fram. Din 50: Marija Dolenc, Maribor. Din 40: izkupiček za znamke. Štirje neimenovani. Din 36: Neža Majcen. Po Din 30: Marijina družba v Kamnici. Marija Čep. Za misijonske razglednice. Po Din 20: Ivana Pišuš, Neimenovana. Din 15: Krajc. Din 12: Alojzija Ljubec. Po Din 10: Sifko Terez., Jan. Vrbanjšek, Rihard Ruhar, Marija Cajnkar, Marija Vilčnik, Neimenovana. Din 6: Kat. Čeh.

II. Iz raznih krajev: Neimenovana po P. Romanu za odkup otroka (Ignacij) Din 200. Neimenovana za odkup otroka (Franc de Paula, Din 150). Neimenovana po P. Berardu Din 100. Neimenovana Din 10. Neimenovana Din 10, Ana Tomažin Din 10, Neža Lipovec Din 10 za P. Baptista. Antonija Pevec, Kamnik za odkup pag. deklic Din 125.

B. Za afrikanse misijone:

a) Zbirka frančiškanske misijonske družbe v Mariboru: Neža Napast, Cirkovice Din 250, Jernej Zadravec Din 150. Neimenovana Din 26. Genovefa Kokol Din 20, Anton Cvahte Din 12.

C. Za cerkev sv. Frančiška v Šiški: Neimenovana (Dolenjsko) Din 500, prof. Luka Arh, št. Vid Din 100, Jožef Novak, Bačnovci (po Glasniku) Din 50

D. Za Frančiškov dom v Šiški: Marija Jerše Din 10.

E. Za armado sv. Križa: Neimenovan Din 125.

F. Za razširjanje sv. vere: Antonija Peyec, Kamnik Din 25.

G. Za katoliško akcijo: Serafina Pirc, Tržič Din 10.

H. Za tiskovni sklad „Cvetja“: Matilda Strajner Din 40.